

asszonyok soha sem fogják elhinni, hogy ők már hódítani képtelenek.

Az uszorasok soha sem fogják a törvényes kamatokat elfogadni, sőt hajlandóbbak a tőkét is elveszíteni, sőt a hűvösben csücsülni, hogysem embertársaikon 5 vagy 6 százalékos kölcsönrel segítsenek.

Az egyház szolgálói soha sem lesznek hajlandók számárháton menni be székhelyeikre.

A gentry rendesen többet fog költeni, mint a mennyit keres, és előbb dühbe jön, ha inggallérja nem eléggé fehér és nincs kellően kivasalva, mint ha a vendéglőből vagy kávéházból kidobják.

Az izraelita mindég a gazdagságra fogja bázisozni előkelőségét, s ha még hozzá a tudományok és művészetekben való jártasságot is megszerezte, nagyon helyesen fogja következtetni, hogy a közéletben nagyobb befolyásra tesz szert, mint azok, a kik nemesi leveleiket berámáztatták.

A leányok soha sem fogják hinni, hogy férj nélkül maradnak, és ha életök nyarában már kellemetlen forróságot éreznek is, még mindég számítani fognak valami olyan Don Caesar féle kipkedő kapkodó férfiúra, a ki kellemetlen forróságukat lehüti.

Az irigyeknek mindég fájni fog másoknak bárnemű előmenetele vagy szerencséje, és sokszor még álmaikat is megzavarja, ha egy kofa csinált terentőt akkor, mikor ő ki nem jött promesseket vásárolt.

Othellók is mindég fognak talákozni, s ha nem lesznek is feketék, de nejeiket sokszor fekete vagy kék foltokban fogják bemutatni.

Romeok ma már csak a parasztok közt találhatók. Csalatott szerelem miatt rendesen csak a szolgálók vagy szobaleányok gyufaoldatozzák halálra magukat, s legfeljebb néhány mesterlegény, vagy urasági szolga akad, a ki hűtelen kedvesét ledurrantja.

A kálábriaszban a quart ász béla; a tarokban a pagat ultimo, volat és a 21-es elfogása; a tartliban a négy felső és a mács stb. stb. fogják játszani a főbb szerepeket.

A szegények szigorubbán fogják megtartani a bőjtöket, mint a gazdagok, és a girantok ezután is nagyobb veszélyeknek lesznek kitéve mint a váltót elfogadók.

A gőzfűtésnek ebben az évben is meglesz az a kellemes oldala, hogy vagy meg fő benne az ember, vagy szulczzá lesz.

A korszolyázó helyek ez évben sem lesznek akkor használhatókká, mikor a nagy közönség óhajtaná, valamint a hó sem akkor lesz állandóvá, mikor az ugri füles dandy új szánkáját, lovait és csörgő szerszámait szeretné bemutatni.

Jubileum ez évben is lesz elég, a nélkül, hogy az illetők a 25-ös, 50-es vagy 75-ös éveket bevárnák.

Vallásos érzületünk elvitázhatlan bebizonyítására az idén is fogunk táncolni még nagy bőjtben is. Ha néha ráfizetünk is az estélyekre, mulatságokra, biztosítja számunkra az elismerést, a nagy betűkkel kiírt jótékonyági cím, a mely mellett a jótékonyagra ugyan misem jutott, de a magasztos törekvés az elismerést mégis méltóan kiérdemelte.

A szegény érdemestől elvonjuk azt a keresetet vagy biztos állást is, a melyből megélhetett volna, a bata pártfogoltnak azonban egy pár olyan állást biztosítunk, a melyből másokat is segílyezhetne, ha ugyan valakit életében segílyezett volna.

Röviden maradunk a régiek. A ki közel esik a tűzhelyhez, melegedhetik, a ki pedig távol esik tőle, megfagyhat annélkül, hogy valaki bundát akasztana a nyakába.

Igy hát ez évben is kimondhatjuk:

Hol zsirtalan a haluska
Ott nem megy férjhez Juliska.

9) Uralkodásom negyedik és ötödik évfordulón tanácskozásokat hívok egybe a városi sétány létesítése céljából. E sétányt lehetőleg ott létesítem, a hol senki sem fog sétálni, — nehogy a fenntartás sokba kerüljön s az utakra hordott murva a sok sétalástól idő előtt elkopjék.

10) Fennt elsorolt nagyszerű ujitások pontos keresztülvitelére magamat kötelezem, jogomban állván mandatumon lejártakor a nemes város képviselőtestületének becses figyelmét ama körülményre felhívnom, hogy összes szellemi és testi képességeimet a nemes város boldogítására áldoztam, jogomban állván ebből kifolyólag tevékenységem jubileumát is megünnepelni és szobrom felállításának helyeül a buza-piacot megjelölöm, a czinege-utcának nevről leendő elnevezését kérelmezem s arczképemnek közadakozás útján a városháza tanácssterme számára leendő lefestéséhez hozzájárulnom azon kikötéssel azonban, hogy a festménybíró bizottságba a városi szülészón és Pecsujevacz Tósa szürszabó és Lenau Johann cipésmester bizottsági tagokon kívül Ginthner akad. festő és szobafestő is bevonassék. —

E vérrel aláírt szerződésben adta el magát a polgármester.

Csak ez az oka, hogy egyhangulag választották meg.

Mert minden érdek kielégítést nyert, mert a sógor, koma, nagybácsi és unokaöcsök serege, építési vállalkozó, iparos, kereskedő, tőkepenzes és magánzó mind

talált e programmban olyant, a hol neki is kijut valami a haszonból vagy élvezetből.

Le roi est mort, vive le roi!

Három napig tartott a heves küzdelem. Sötéten örvénylett a választók és kibiczek tömege. A póttagok egy-egy erőszakos rohamot intézve tolongtak, hogy néhány virilistát agyonnyomva mielőbb a választók sorába kerüljenek.

Ezernyi szavazó czédula lepte el a tömeget, mintha szavazó lapok keltek volna ki a szajáni vidék sáskapeteiből.

A zöldasztalnál együtt ültek a korifeusok, középben keresztre feszítve a nagyságos apát, jobbról és balról a két lator, — és miközben martyrhalált szenvedtek volna, meg-megjelent az Ur vigasztaló szószattal hirdetve ki a szavazás eredményét és biztatva a csüggedőket.

Ha a tömeg lázongott s az elnöki csengetyű a rivalgás zajába veszett el, felállt a polgármester, e krisztusi alak s kezeit szét-tartá, mint a hogy a Munkácsy festményén látható s azonnal beállt a csend.

... E megható pillanatokban egy-egy vakolat darab hullott az elérzékenyült tanács terem tetőzetéről s az árván buslakodó lámpa meghatóan pislogott. . .

Nem, nem irhatom le tovább e hatásos jeleneteket! Ezeket csak historiai festmények adhatnák élethűen vissza!

Nagy-Becserek város tisztujtása.

Lapunk mult számában már közöltük, hogy a szombaton tartott választások alkalmával polgármesterré egyhangulag Krsztics János, az első v. tanácsnoki állásra Dimitrievics György, a második v. tanácsosi állásra Zachariás József, főpénztárossá Tolveth Szilárd, főszámvevőnek Bene Dezső, a városi főmérnöki állásra Neugebauer, ügyésszé dr. Grandjean József, v. közgyámá Wégling János választották meg.

A vasárnap és hétfő délután folytatólagosan tartott választások alábbi eredménnyel végződtek. Megválasztottak:

Pénztári ellenőrre: Meggyessy Lajos.

Levéltárnokká: Krumenacker Mátyás, közfelkiáltással.

A pénztári tisztii állásra jelöltettek Filkovics Pál, Nikolics Mladen, Brunnet József és Schwarcz József. A szavazásnál nyert: Filkovics 76, Nikolics 59, Schwarcz 34 és Brunnet 4 szavazatot s így Filkovics Pál szótöbbséggel pénztári tisztté megválasztott.

Adóügyi előadóvá egyhangulag Rottenberg Jakab választott.

A rendőrbiztosi állásra Kohn Sándor 109 szóval Loga Szilárd 60 szavazata ellen.

Városgazda lett Naszke Károly 97 szavazattal Loga Szilárd 35 és Filó Robert 36 szavazata ellen.

Iktató: Demetrovics Dusán közfelkiáltással Popovics István és Matavovszky ellen.

Kiadó: Török Péter közfelkiáltással Matavovszky és Trukly Károly ellen.

Kórházgondnok: Krampel Nándor egyhangulag.

Számvevői hivataltiszt: Perger Nándor egyh. Szigethy Béla és Jakabfalvy József ellen.

Alsószámvevői hivataltiszt: Stefanovics János egyhangulag Szigethy Béla és Jakabfalvy József ellen.

A bibliai hasonlattal tovább is élve még Loga Goliáth és Kohn Dávid küzdelme szolgáltatott egy freskóhoz való tárgyat.

A nagy Goliáth hiába aspirált rendőrbiztosi állásra, Dávid, a gyengének látszó Kohn Dávid parittyá nélkül győzte le hitsorsosai élén a rettegett ellenfelet.

Hát a bába-választás? A hivatalos-gólya kijelölése?

Mintha illetéktelen lett volna itt a képviselőtestület beavatkozása; nem, uraim, itt az asszonyokon lett volna a választás sora, — ők ítélnének a legigazságosabban.

... A csendes mocsár, melyből eddig hagyományosan a Bild család nőtagjai hálaszták ki hivatalosan a családi rügyeket, — ez a csendes mocsár hirtelen viharos tengerre dagadt a váratlan, fondorkodó szélre, mely — szavazást kért.

Két erős párt alakult, az Albina és Julianna párt, és mikor egyenlő szavazás után új szavazás rendeltetett el s a Julianna-párt 4 szótöbbséggel győzött, — titkon örömkönyvek lopódtak azok szeméibe, akiknek házáat a régi gólya eddig következetesen kikerülte. Ők az új hivatalos gólyától várják reményeik teljesülését.

Igen uraim leleplezem önöket, az önök titkos szavazatai segítették az új gólyát a régi fészkébe.

Már most kívánom, hogy minél többet kerepeljen ablakaik alatt!

Kopé.

Cselédbiztos: Wegling Szilárd egyh. Girch Adolf és ifj. Molnár Ferencz ellen.

Állatorvos: Fülöp György egyh. Deisinger János ellen.

A városi születésnői állásra kijelöltettek Bild Albina, Gyurasz Julianna és Czirok Kelemen Anna. Kétszeri szavazás után Gyurasz Julianna 67 szóval Bild Anna 64 szavazata ellen választott meg.

Végül az irnokok választása következett, mely igen fárasztó és hosszadalmas munkába került.

Szavazatot nyertek alábbi sorrendben a következők:

Marinkov János 142, Werner Ede 142, Matavovszky Felix 135, Fröhlich Gusztáv 132, Brankován Döme 95, Rosenthal József 93, Filó Róbert 89, Staics György 88, Jakabfalvy József 76, Binder Ferencz 75, Zoldy Hugó 65, Meleghy Ákos 5, Girch Adolf 3 és Trukly 1 szavazatot, — kik közül a kilencz legtöbb szavazatot nyert választott meg.

Rónay Jenő, kir. tanácsos alispán, a választás elnöke hétfőn este fel 7 órakor bezárva a szavazást köszönetet mondott a képviselő testületi tagoknak a választás folyamán tanusított élénk részvételükért és higgadt maguktartásáért.

Dr. Demkó Pál orszgy. képviselő a városi képviselő-testület nevében jegyzőkönyvi köszönetet kíván szavazni az elnöknek fáradozásáért. Ez indítványt Vécsey Béla képv. test. tag azzal kéri kibővíteni, hogy a kijelölt és szavazatszedő bizottságoknak és bizalmi férfiaknak is önzetlen fáradozásukért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés eme indítványokat zajos éljenzéssel elfogadván, az elnök eskütelre szólította fel az ujonnan megválasztott tisztviselői kart, mely az esküt nyomban le is tette

A tisztújító közgyűlés az elnök hosszasan éljenzése közben oszlott szét.

IRODALOM.

A lapszerkesztők karácsonyfája. Az „Ország-Világ” szerkesztője, Benedek Elek, kedves karácsonyi ajándékkal lepte meg olvasóit. Mint minden karácsonyra, ez idén is, egy rendkívül nagy és diszes számot adott ki, az idekint azonban a lapszerkesztőknek van szentelve. Mondhatnók: a lapszerkesztők karácsonyfája ez a szám, tele aggatva a szerkesztők ajándékával. Minden várakozást felülmúl e szám s valóban nem találunk kellő szavakat az „Ország-Világ” szerkesztője pompás ötletének dicséretére. Mert a mellett, hogy e szám tele van érdekesnél érdekesebb, csupa szerkesztők tollából eredő olvasmányokkal, Kultur historai szempontból is fölötte becse. A diszes boríték, 44 oldalra terjedő ünnepi szám körülbelül száz lapszerkesztő arcképét, ugyanannyi lap első oldalának vagy címjének kicsinyített, de szabad szemmel is pompásan látható másolatát tartalmazza, ezen kívül vagy ötven szerkesztőtől verses és prózai dolgozatokat, az illetők nevalírásának hasonmásával. Hogy különben némi tájékozást nyújtsunk olvasóinknak e szám tartalmáról, közöljük ama lapszerkesztők névsorát, a kiknek arcképét s egy részének a dolgozatát e számban megtalálni lehet. Ime: Ifj. Abrányi Kornél, Csávolszky Lajos, Csukási József, Kenedi Géza, Jókai Mór, Gajári Ödön, Vadnai Károly, Falk Miksa, Veigelsberg Leó, Bródy Lajos, Bolgár Ferencz, Szemecz Emil, Gracza György, Lipcsei Ádám, Kulinyi Zsigmond, Lendvai Miklós,

M. Horváth Károly, Rác Mihály, Petelei István, Korbuly József, Lukács Gyula, Szabó Endre, Agai Adolf, Bartók Lajos, Murai Károly, Kiss József, Márkus József, Hevesi József, Fekete József, Komlóssy Ferencz, Radó Antal, Szávay Gyula, Szabó Ignác, Viski K. Bálint, Roboz István, Bertalanffy József, Kósa Barna, Kristóffy József, Horváth Ádám, Hackach Lajos, Horváth Danó, Vértessy Arnold, Zsilinszki Endre dr., Kölesvölgyi József dr., Dobay János, Molnár Gyula, Málk József, Szépfaludi Ö. Ferencz, Szász Gerő, Heltai Ferencz dr., Wolff Vilmos dr., Bátorfi Lajos, Miskolczy Pál, Dókus Gyula, Kótai Lajos, Gaar Vilmos dr., Fodor Lajos, Sima Ferencz, Lauka Gusztáv, Boda Vilmos, Janka Sándor, Fenyvessy Ferencz dr., Csitári G. Emil, Harácsék Imre dr., Várkonyi Dezső, Kovács Samu, Szódi Miksa, Kerekes Samu, Baudisz Jenő, Erdélyi Gyula, Kun Róbert, Tóth József, Körösy László dr., Veres Samu dr., Zelei Imre, Kompolthy Tivadar, Erődy Dániel, Udvardy Ignác, Holló Lajos, Nagy László, Léway Imre, Csányi János dr., Porzolt Kálmán, Horn Ödön stb. — Még csak annyit jegyzünk meg, hogy a páratlan érdekességű szám ára 50 kr., de előfizetők, még a jövő év folyamán belépők is, ingyen kapják.

Diszes kiállításban került ma a könyvpiaçra az általunk már előre jelzett „Rózsatevényésztés” első füzeté. Némi előítélettel szoktunk a vidéki irodalmi termékek iránt viselkedni nyomdai kiállítás tekintetében is, de ezen mű kiállítása is vetekedik, vagy legalább is bármely elsőrendű fővárosi nyomdai termékkel egy rangba helyezhető. A „Rózsatenyésztés” terjedelmes nagy munka leendő, amit már akkor is gyanítottunk, a midőn a felhívást kézhez vettük s az első füzetben erről meg is győződünk. A mű első fejezete mintegy 1 és egy negyed ivent át ismerteti a rózsák eredetét, a mely maga élvezetes olvasmányt nyújt, aztán áttér a rózsák helye, talaja, javítása és a rózsák jó tenyészhetőségének alkalmazására. Ugyanez a füzetben veszi kezdetét egy különálló fejezetben: a rózsák tervezése és a rózsák elhelyezése a virágos kertben. Egész öszintén mondhatjuk, hogy e szép munka hézagot pótol irodalmunkban s azért tiszta lelkiismerettel ajánljuk nemcsak a rózsákat kedvelő és tenyészítő nagy közönségnek, hanem a kertészeknek is, kik szintén sokat tanulhatnak belőle. A mű több mint száz képpel leendő diszítve s előfizetni is lehet rá negyedévre 1 frt 20 krral Tarczali Dezső kiadónál Nyiregyházán, vagy bármely hiteles hazai könyvárusnál.

Farsang.

Vörös-keresztgyuleti bál Temesvárott. A temesvári vörös-kereszt gyulete födelegatusa báró Ambrózy Béla országy. képviselő által, az Erzsébet-kórházban felállítandó tisztügy költségeinek fedezésére fényes bál rendeztetik január hó 21-én a temesvári vigadótermében. Lady-patronessek báró Waldstätten János tábornagynagy hadtestparancsnok neje és dr. Telbisz Károly, kir. tanácsos, temesvári polgármester neje lesznek; al-elnökökké Thyr Miksa lovag tábornokot, dr. Telbisz Károly polgármestert és Deschán Achill temesmegyei alispánt sikerült megnyerni. A rendező bizottságba a jótékony cél érdekében Temes, Torontál, Arad és Krassó Szörény vármegyék összes társadalmi köreinek képviselői bevonattak. A rendezők névsora következő: Atzél Péter, Athanazevich Marczel, báró Ambrózy Gyula, Augenföld Gyula, gróf Bissingen Ernő, br. Bruckental Gyula, Baich Milán, Boross Béni, br. Bánhidly István, Biró Ákos, Botkai Béla, Bakalovits Agoston, Bajzáth István, dr. Brájjer Lajos, Babics József, Baich Iván, gróf Bethlen Miklós, br. Barco Ede, Bersuder Ottó lovag, Barát Armin, br. Castein Frigyes, gróf Csekonics Endre, ifj. Csepreghi István, Csávossy Ignác, Capdebo Sándor, Csányi Károly, Deschán Achill, Demko Géza, Dániel Pál, Dániel László,

Dániel Béla, Dadányi Jenő, dr. Dellimanicus Lajos, Damaszkín Arzen, Deutsch Andor, gr. Dessewffy Aladar, br. Duka Péter, Eisenstädter Árpád, Fogarassy Vazul, Friboisz Miklós, br. Feilitzsch Berthold, Faragó Ödön, Fornszek Béla, Görgey Gyula, br. Gerliczy Ferencz, Gotthilf Aladar és Ferencz, Gyertyánffy János és Jenő, br. Gudenus Hugó, Hausner Oszkár, Härtlein Lajos, Hain Albert, dr. Hollósy Gyula, Hertelendy Imre, gróf Harnoncourt Felix, Hilt Lajos, Horváth Jenő, dr. Hellner Armánd, Jeszenszky János, Jeszenszky Béla, Joannovich Sándor, Jagodics Elek, Jagodics János, Jakabffy Imre, Jakabffy Zoltán, Jenovay Zoltán, Kabdebo Gergely, Keil Gyula, Kövér Lajos, Kövér Ákos, gr. Karácsonyi Aladar, gróf Karácsonyi Jenő, Kp. Kovács László, Karácsonyi László, Králik László, Králik István, Kohányi Kálmán, Kohányi Viktor, Kümmel Gyula, br. Lipthay Frigyes, Litsek Béla, Lendvai Miklós, Lázár Ernő, Laczay Endre, Lechner Béla, Mayer Károly, Mágori Géza, dr. Meskó Béla, Manasszy György, Mühle Árpád, ifj. Menczer Rezső, Nagy György, br. Nikolics Feodor, gróf Nákó Kálmán, br. Nikolics Mihály, Neuhold József, dr. Nyikora Kornél, Pohanka Oszkár, Pfeiffer Antal, Petheő János, Prunnlechner Vilmos, Paulovich Miklós, Patyánszky Szilárd, Patyánszky Elek, Purgli János, Parchetich Andor, Pavlovits Sándor, Poroszkay Béla, dr. Pap Géza, Pucher Jenő, dr. Prepeliczai Ödön, Pap Simon, Radics István, br. Radoszevich Lajos, Rossi Gusztáv, Ruschill Ferencz, Rósa József, Rónay János, Rónay Ernő, Rónay Jenő, Rónay Alajos, Reich Jakab, Rohonczy Gedeon, dr. Reiner Géza, báró Sholley Sándor, Strasser Albert, báró Stojanovich Iván, gr. Serényi János, Sármezey Endre, Spitzer Jakab, Schoór Lajos, Schöffmann Imre, Szyan Oszkár, Szuló Dezső, Steiner Ferencz, Szöllösy Lajos, Thier Miksa lovag, Fogni Péter, dr. Telbisz Károly, Türk Arthur, Takácsy Sándor, Theyss Adolf, ifj. Tedeschi János, Tallian Emil, dr. Tötösy Géza, Urbán Iván, Vásárhelyi László, Vásárhelyi Béla, Vest Ede lovag, Wächter Henrik, Weiss Zsigmond, Weiss Isidor, gr. Zselénszki Róbert, Zsuppa N. — A beléptijegyek árát a következőleg állapították meg: személyjegy 2 frt, családjegy 5 frt, páholy 10 frt.

A tiszai regatta-szövetség. 1891. évi január 10-én Szegeden a Tisza-szálló disztermében zártkörű tánczvigalmat rendez. A rendezőség alábbiakból alakult: Zombori Rónay Jenő, a tiszai regatta-szövetség és a Torontáli korcsolyázó- és hajós egylet elnöke, Kovács Sebestyén Aladar, a temesvári csónakázó egylet elnöke, gr. Leiningen Armin a titeli csónakázó egylet elnöke, dr. Nilassy Pál, a szegedi csónakázó egylet elnöke, Amant Béla, Békefi Sándor, Csonka Ferencz, dr. Faragó Ödön, Gaál Endre, Gollovitz László, Jezerniczky Ákos, Kalmár István, Kass János, Léway Lajos, Lipcsey Ádám, dr. Lippay Lajos, Löwinger Antal, Madár István, Magyar Endre, Mühlhoffer Lajos, dr. Perczel János, Szakács József, Sztrazsik Andor, dr. Ujj Béla, Wagner Gusztáv. A bál kezdete este 9 órakor. Személyjegy 3 frt, családjegy 8 frt, Páholy 10 frt.

HIREK.

Mai számunkhoz mellékelve lapunk kiadóhivatalának címzett postautalványt adunk előfizetőinknek, kérve annak mielőbbi kifizetését és beküldését.

Erzsébet királyné születés napjának 53 ik évfordulója a szokott módon ünnepeltetett meg, f. hó 24-én városunkban. Reggeli 9 órakor a róm. kath. egyházban hálaadó isteni tisztelet tartatott, melyen Schaffer Antal pápai kamarás, pornói apát esperesplébános czelebrált, s a vármegye tisztikara zombori Rónay Jenő, kir. tanácsos alispán vezetése alatt, s a többi polgári és katonai hatóság is testületileg voltak jelen.

Jubileum. Városunknak érdemekben gazdag plébánosa Schaffer Antal pápai kamarás és pónói apát e hó 20-án ünnepelte meg esendes házi körben áldozásának 46-ik évfordulóját. A hála adó istenitisztelést ő maga személyesen mutatta be a Mindenek urának, forró imában esedezvén a Mindenható Istenhez, engedné meg és részesítene kegyelmében, hogy még hátralevő napjait, az egyház, a haza és emberiség javára erőben és egészségben folytató munkálkodásban eltölthesse. Az egyházi szónoklatot magyar nyelvben igaz szívből eredő őszinte kívánatokban gazdag beszédben Sóka Ignác segédlelkész tartotta, a ki, miután főpapja érdemeit kellőleg méltányolta, felkérte vallásának híveit, hogy buzgó imáikba foglalják, felettök szeretetben örökös igaz pásztorukat és üdvösségük elérésére törekvő lelkiatyjukat, hogy, őt az Isten áldásában és kegyelmeiben részesítvén még számos éveken keresztül békeségben és megelégedettségben szentegyházunk és helyi híveinek javára és üdvére éltesse. Az egyház zsufolásig megtelt ajtatos hívekkel, a szent-mise végeztével nemcsak az egyház előjárói, hanem szeretett pásztorunk ismerősei és barátai is nagy számmal jelentek meg lakásán, hogy őt szívből eredő üdvözléseikkel és jó kívánataikkal elhalmozzák.

Ujvívi üdvözlétektől való felmentés. A jövő 1891. évben mindennemű üdvözlétektől való felmentés végett Kovács Agoston kir. tanácsos ur a közs. iskolába járó nem magyar ajku azon tanuló leány részére ki a magyar nyelvben és egyéb tantárgyakban legjobb előmenetelt tett 5 frtot, a nagybecskereki jótékony nőegylet és a helybeli létesítendő árvaház javára Feigl S. J. 1—1 frtot, Jarmaczky Sándor 1—1 frtot, Steinitzer Géza és neje 2 frt 50—2 frt 50 kr, és idősb Vécsey István urak 1—1 forintot, Mencer Lipót a jótékony nőegylet részére 3 frtot, a Miklós-egylet részére 2 forintot küldtek be hozzám. Midőn ezen összegek átvételét ezen uton nyugtatom, fogadják a nemes adományozók szives adományaikért halás köszönetem nyilvánítását azzal, hogy a fenti összegeknek rendeltetési helyeikre való elküldése iránt intézkedtem. N. Becskerek, 1890. december 26. Krsztics János polgármester.

Korcsolyázók figyelmébe! A „Torontál“ helyb. korcsolyázó és regatta-egylet tegnap szombaton nyitotta meg jégpályáját, melyet a hirtelenül hidegre fordult időjárás keményre megfagyasztott. Az egylet új csarnokában serényen folyik a belső berendezés, hogy a közönség részére minden kényelem biztosítsák. Idényjegyeket eddig számosan váltottak s állandó hideg mellett a jégpálya, tartós élvezetet ígér a jégsporthoz kedvelőinek. Az egylet a régebbi szokás szerint a Rósa Ignác féle üzletnél s az egyleti csarnok árbócára felhuzott kék-sárga lobogóval jelzi a jégpálya megnyitását. — Bérlet jegyek az egész szezonnra felnőtteknek 5 frtért, gyermekek és tanulók részére 2 frtért válthatók Kp. Kovács László egyleti pénztárnál (a vármegyeházában).

A felső-torontáli ármentesítő társulat folyó hó 16-án tartotta Nagy-Kikindán rendkívüli közgyűlését Hertelendy József főispán és kormánybiztos elnöklete alatt. A közgyűlés tárgyai között első helyen állott a kölcsönügyi bizottság jelentése a tervezett kölcsönkonverzióra vonatkozólag. A jelentés szerint egy 900.000 frtos kölcsön volna felveendő. Ezen összegből 692.000 frt földmunkálatokra; 153.000 partvédőkre; 30.000 a csókai zsilipre, 25.000 pedig a telefonhálózatra fog fordíttatni. A jövő 1891-ik évben ezen összegekből a költségvetés szerint 260.000 frt fog beépítettetni. A kölcsönök konverziója céljából egy 5 millió forintig terjedő kölcsön fölvétele javasoltatik. E kölcsön százalékának nem szabad

többnek lenni 5-6 százaléknál. A mennyiben a konverzió nem volna keresztülvihető a jövő év folyamán, a fent említett 260.000 frtnyi összeg, lebegőkölcsönrel fedeztetnék. A véleményező bizottság e javaslata egész terjedelmében elfogadtatott, a kölcsönök konverziója határozatba ment s végrehajtására egy pénzügyi bizottság küldetett ki, melynek tagjai a kormánybiztos elnöklete alatt gróf Nákó Kálmán, Karácsonyi László, Sváb Károly v. b. tagok, Rónay János orsz. képviselő, Dániel Béla társ. igazgató, Tellecsky Risztó közs. előjáró és Draxler Lipót ártéri birtokos. Elhatározottat továbbá, hogy a közgyűlésből fölrít intéztessek a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a társulatnak úgy az évi hozzájárulásra nézve, mint a kölcsönbeli annuitásokra nézve az executívát megadni kegyeskedjék. Ezt a fölrítat gróf Nákó Kálmán vezetése alatt Rónay János, Sváb Károly és Kolner Henrik urakból álló küldöttség fogja átadni. — Az alapszabályok némely pontjának módosítása a véleményező bizottság indokolt ajánlatára elhalasztatott, azonban határozattá lön egy számvevői állás szervezése 1200 frt évi fizetéssel; továbbá egy nyilvántartói és hat segédnyilvántartói állás rendszeresítése a társulat telegkönyvi irodájában. Elfogadtatott a Malina Gyula, műszaki tanácsossal mint megválasztott társulati főmérnökkel kötött szerződés. — A véleményező bizottság javaslata, illetőleg Karácsonyi László iudítványára, továbbá Dr. Bogdán Zsivkó beszédére határozattá lön, hogy a közgyűlés fölkéri ő méltóságát a kormánybiztos, miszerint még további két évre a társulat ügyeinek vezetését elfogadni méltóztassék. A lelkesedéssel hozott határozatot, illetőleg kérelmet, gróf Nákó Kálmán vezetése alatt dr. Bogdán Zsivkó, Karácsonyi László, Tallián Emil, Tellecsky Risztó és többekből álló küldöttség terjesztette elő kormánybiztos ő méltóságának, ki az őt érdeklő kérdés tárgyalásának idejére a melléktérembe vonult volt, a közgyűlésen való elnöklést az „ad hoc“ választott elnöknek, gróf Nákó Kálmánnak adván át. Ő méltósága a küldöttséggel visszatérvén és az elnöki széket ismét elfoglalván köszönetet szavazott a közgyűlés bizalmáért, de a zajos és tüntetőleg helyeslő éljenzések daczára kijelentette, hogy tekintettel a mindinkább szaporodó főispáni teendőkre, tekintettel elfoglaltságára a Temes-Begánál és némileg tekintettel mindinkább előhaladó korára a kormánybiztos mandatumot legfőlegb még egy évre hajlandó elfogadni, a mikorra hiszi, hogy a társulat ügyei teljesen rendezve lesznek.

Szegény iskolás gyermekek felruházása. Török-Becsén december hó 24-én tartatott meg az évenként ismétlődő karácsonyfa-ünnepély a mely napon 64 szegény tanuló lett a szükséghez képest ujdonatuj téli ruhával vagy lábbelivel ellátva, közülök sokan tetőtől talpig felruházva. Azokivül nagymennyiségű süteményt és gyümölcsöt is kaptak a szegény iskolás gyermekek. Az alkalmi beszédet a községi iskolaszék nagyérdemű elnöke, dr. Tószögi Aladár ur mondta, kinek lankadatlan ügybuzgósága hozta létre e minden tekintetben szépen sikerült ünnepélyt. És most álljon itt a nemesszívű adakozók teljes névsora: Török-Becsé községe, gr. Bethlen Józsefné, Rohonczy Gedeonné, Urbán Ivánné, Tószögi Aladárné, Istvánfi Istvánné, Solymos Gusztávné és Müller Lajosné urnők, nemkülönbön Bisitz János, dr. Tószögi Aladár, gróf Bethlen Miklós, Pulay Román, Solymos Gusztáv, Pick Dezső, Bizony Ferencz és Reiter Ignác urak, kik nagybecsű adományaik által siettek a szegények nyomorán enyhíteni. Végül elismerésünket nyilvánítjuk Rados Mária közs. tanítónő irányában is, ki néhány volt tanítványával, Kropf Nina, Schreiber Mariska és Mavrak Karolin kisasszonyokkal s a VI. leányosztály növendékeivel a leányruhák varrásával fáradozott.

Karácsonyfa ünnepély. Nagy-Gájból írják lapunknak: Daniel Ernő országos képviselő, itteni birtokos az ünnepeket családjával együtt körünkben töltvén, a szívjósága és szeretetreméltósága által egyaránt ismert kedves neje szül. Cséry Szeréna azon óhaj-tástól vezéreltetve, hogy ez ünnep jelentősége mentül tágabb körben ismerttessék és hogy örömet árásszon olyanoknál is, kik abban minél ritkábban részesülnek — egy nagy karácsonyfat állított fel, melyben részesek voltak a család tagjai és barátain kívül, az összes tiszték, eselések és béresek gyermekei is. Délután 5 órakor gyujtattak meg a kastély nagy termében felállított s pazarul feldiszitett karácsonyfa gyertyáskai és ekkor vonult be a terembe, melyben már a család tagjai és barátai együtt voltak, az apró had — a nagyobbak elől, a kisebbek anyjuk kíséretében hátul és midőn az egész terem megtelt a hatvanra menő gyermekekkel és szép rendben a karácsonyfa körül felállottak — a község plébánosa főt. Gaál Imre egy alkalmoszerű beszédben ismertetvén a nap jelentőségét, figyelmeztette őket, hogy emlékekben tartsák azt, hogy ez az ünnep a szeretet ünnepe és hogy hálásak legyenek jötevőjük iránt, melyet leginkább azzal tanusítanak, ha szorgalom, munkásság és becsületesség által hasznos polgárai válnak a hazának. E nagyhatású beszéd befejezése után a háziasszony maga gyermekeivel együtt osztotta ki a karácsonyi ajándékokat. Minden leány egy ruhát, babát, mézes-bábot, egyéb játékot, almát, narancsot, diót és kalácsot kapott — ugyanennyit minden fiu, — azzal a változással, hogy baba helyett sipot, dobot vagy labdát és más kirakó játékokat, mint katonákat, házakat stb. kapott; de az a látvány, mely az ajándékok szétosztásánál feltárult, minden képzeletet felülmúl. A gyermekek, kik amugy is már a karácsonyfa pazar fénye által a legnagyobb ámulatba és bámulatba estek, az ajándékok átvételénél mintha megdermedtek volna, nem tudva álm-e ez vagy valóság? mig megtudva és felismerve, hogy a valósággal van dolguk, oly öröme fakadtak, melynek leírására hiába vállalkoznék a legavatottabb toll is. De a legmaradandóbb öröm azé, ki e sok örömet okozta; a gyermekek öröme a játékszerek elpusztulásával eloszlik, de az az érzés, melyet a jótett, küszönsen az önzéstelen jótett szül, megmarad. És e téren lehetetlen ki nem emelnem egy a háziurat, mint kedves nejét, kik a „Noblesse oblige“ kötelességeit alapszabályok alapján átérve, a mindennapi életben a jótettek gyakorlása által iparkodnak teljesíteni. Áldja is ezért őket nemcsak az az apró had, melyről a mostani karácsonyi ünnepen oly szépen gondoskodtak — de az egész környék lakossága, mely itteni letelepülésük óta jótékonyaságuk hatását folytonosan élvezi.

Ovatio. Katalinfalvai tudósítónk írja lapunknak: „Béga-Szent-György község lakói f. hó 14-én küldöttséget menesztettek a katalinfalvai plébánia lelkészéhez, a végből, hogy őt a megüresedett béga-szentgyörgyi plébániával megkinálják. A köztisztelőben álló plébános, Holz Ferencz, azonban a felajánlott állást illő módon visszautasította, daczára annak, hogy a kérdéses állás legalább is 600—700 frttal felülmúlja jelenlegi plébániájának jövedelmét, s egyuttal kinyilatkoztatta, miszerint a katalinfalvaiakkal tökéletesen meg van elégedve. Hire terjedvén ennek a községben, a lakosság ovatiót rendezett folyó hó 21-én este a szeretett lelkész lakása előtt. Nack Lajos, a község derék jegyzője és az önkéntes tűzoltók főparancsnoka a községi előjárók élén üdvözölte a plébánost s lelkes szavakkal tolmácsolta a jelenlevők háláérzelmeit. Ezután a férfi dalárda e célra külön szerzett éneket dalolt, melynek előadása kiválóan sikerült. Végül Viszkocsill Lajos igazgató-tanító tartott magvas beszédet, melyre könnyekig meghatottan mondott köszönetet az ünnepelt lelkész e szívből jövő tüntetésért híveinek.

N.-Kikinda r. t. város. N.-kikinda község képviselő-testülete f. hó 20-án közgyűlést tartott, melyen Telecsky közs. bír. rajzolta a községi adófizetők azon mozgalmát, melynek célja a rendezett tanácsosa alakulása. A rokonszenves előterjesztés után fölszólalt Eremics Pál képviselő, ki indítványozta, hogy a képviselő-testület szintén járuljon hozzá a mozgalomhoz és határozza el a rendezett tanácsosa alakulását. Ugyanily értelemben szölt még dr. Bogdán Zsivkó és Adamovics Miklós. Csupán Granity Ránkónak voltak aggályai pénzügyi szempontokból. A kérdés szavazat alá bocsátatván, 27 szavazattal egy ellen határozatba ment, hogy a város mint adófizető szintén hozzájárul a mozgalomhoz és mint erkölcsi testület elhatározza, hogy rendezett tanácsosa alakul. A szükséges előmunkálatok teljesítésére és nevezetesen a statutumok kidolgozására a bíró elnökléte alatt egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai: Vlachovits György, dr. Bogdán Zsivkó, Joanovits Miklós, Eremics Pál, Trifunac Mladen, Kasztory János, Bayer Alajos, Adamovics Miklós, Budisin Gavra, Karancev Gyóka, Dr. Kikindai Győző, Bogdán Markó, Pacsu Dóme, Draxler Lipót. Az előjárás pedig utasított, hogy ezen határozatot kérvény kíséretében jóváhagyás végett a megye törvényhatósága elé terjeszse.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminister Bild Gyula t. kanizsai járásbírói irnokot a n.-kikindai kir. törvényszékhez segédteleggönyvvezetővé nevezte ki.

Sylvester-est. A nagy-beckereki munkás-képző egyet régi szokáshoz hiven a helyb. Elimer-féle vendéglőben Sylvester ünnepélyt rendez, melynek programja a következő: „Ein Geheimniss“ bohózat 1 felvonásban, Martinek K., Zsigony Zs. k. a. és Havlicsek, Gyurak és Woog urak közreműködésével; az éneknél Heimermann Róza, Zsigony testvérek és Martinek Katicza kisasszonyok működnek közre. — Komikus jelenetek, előadják Baumann A., Funk, Gyurak, Standhaft, Truth, Jerich, Woog és Kiss urak. Személyjegy 40 kr., családjegy 1 frt. Kezdeté 8 órákor.

Színház. Nagy-Beckereken január hó 16-án kezd meg Rémay jól szervezett német színtársulata előadásait. Rémay igazgatót már előnyösen ismeri közönségünk s társulata most is kiváló erőkből van szervezve, mi előre is élénk látogatottságot biztosít számára. A színgazgató husvétig szándékozik társulatával városunkban időzni.

N.-beckereki kereskedő ifjak egylete. Vasárnap, f. hó 28-án este pont 8 órákor az egyet helyiségében, (Rózsa szálloda I-ső emelet) Dr. Haidegger Lajos ur tartja felolvasását és pedig: „A vizről“ (német nyelven). Az egyet minden felolvasásához a vendégeknek is, ugy hölgyeknek mint uraknak, ingyen a belépés. A titkár.

Meghívás. A „Torontálmezei gazdasági egyesület“ folyó évi december hó 28-án délelőtt fél 11 órákor Nagy-Kikindán az egyesület saját helyiségében tartandó rendes félezi közgyűlésére az egyesület tagjai ezenel tiszteletteljesen meghívotnak. — Tárgyak: 1. Elnöki jelentés az egyesület félezi működéséről. — 2. Jelentés a plantagekert és a szomszédos szőlőskert megvételéről s a véghezvitt építkezésekről. — 3. Jelentés a pénztár állapotáról s az 1890. évi zárszámadról s annak megvizsgálata az alapszabályok értelmében. — 4. Választmányi előterjesztések: a) a jövő évi költség-előirányzat s vele az egyt. értesítő a kísérleti gazdaság és kísérleti kert előirányzatainak megállapításáról; b) a kis kápolna melletti házhely eladására vonatkozó legutóbbi közgyűlési határozat módosítása iránt; c) állami szubventio kérelmezése iránt. — 5. Netáni indítványok. Zombolyán 1890. évi november hó 12-én. — Gróf Csekonic Endre, elnök.

Meghívás. A „Torontálmezei gazdasági egyesület“ igazgató választmányának 1. é. december hó 28-án délelőtt fél 10 órákor Nagy-Kikindán az egyesület saját helyiségében az ugyanazonnap egyt. közgyűlést megelőzőleg tartandó ülésére a választmány t. tagjai ezenel tiszteletteljesen meghívotnak. — Tárgyak: 1. Taglétszámi változások, intézkedés az 1885. évi tagok ujra aláírata iránt. — 2. Jelentés a temesvári kiállításra való részvétel tárgyában tett intézkedésekről. — 3. Jelentés a pénztár állapotáról. — 4. A közgyűlés tárgyainak előkészítése: a) előterjesztés az 1890. évi zárszámadról és annak az alapszabályok 11. § b) pontja értelmében leendő megvizsgálatairól; b) a jövő évi költség-előirányzat s a vele kapcsolatos egyéb előirányzatoknak u. m. az egyt. értesítő, a gazdasági telep és a kertészeti telep előirányzatainak előterjesztése; c) előterjesztés az egyesület kertészeti telepének miként leendő használatba vétele iránt. — 5. Különbébeadványok és folyó ügyek. — 6. Netáni indítványok. — Zombolyán, 1890. évi december hó 12-én. — Gróf Csekonic Endre, elnök.

A deliblati telepítés. Egész Dél-Magyarország szőlőtermelésére és borkereskedésére rendkívüli fontossággal bír a deliblati homok-sivatagnak gyarmatosítása, illetve szőlővel való betelepítése. A földmívelési ministerium 42.000 hold sivatagot szándékozik jövedelmezővé tenni. Egyelőre a Deliblat község és a Duna között elterülő rész jönne telepítés alá, háromezer magyar vinczellérs-család volna oda telepítendő, még pedig jobbára Badacsony vidékéről. Már a jövő tavasszal ezer család telepíttetnék meg. A telepítvényesek lakását a kormány építtetné s mindaddig, míg a telepítendő szőlők nem jövedelmeznek, minden család 240 forint évi segélyt fog kapni. Verseczről kiindulva, egy helyi érdekű vasut vezetettnek be egész Pancsováig. Ugyancsak Verseczen egy mintapince állíttatnék fel a homoki borok számára. Az első így telepítendő község, „Fejérfalva“ nevet nyer Fejér Miklós államtitkár tiszteletére, mert az ő fáradozásának köszönhető a terv megvalósítása.

Öngyilkosság. Lengyel Sándor, helybeli fűszerkereskedő pénteken éjjel megmérgezte magát. Öngyilkosságának oka zavart családi és vagyoni viszonyaiban keresendő.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézet a legközelebbi — márczius hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyam 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumhoz intézett keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt, bélyegtelen folyamodványukat január hó 31-ig hozzám nyujtsák be. Szegeden, 1890. december 20. Dr. Mann Jakab, igazgató-tanár.

Figyelmeztetés a postai csomagok helyes czimzése és czélszerű csomagolására nézve. Tapasztalat szerint a közönség, főleg a nagy ünnepek alkalmából élelmiszerek vagy egyéb tárgyakkal pénzt, ékszereket és más érték tárgyakat egybecsomagolva ad a postára, ezenkívül a postai csomagokat czélszerűtlenül csomagolja és hiányosan czimezi, minek következtében a postai szállítás alatt a czélszerűtlenül csomagolt küldemény burkolata kiszakad, a pénz vagy ékszer a csomagból kiesik és elvesz, a hiányos czim miatt a kézbesítés meghiúsul s a csomag élelmiszerekből álló tartalma megromlik. — Minthogy pedig a „Postai tarifák“ 66. §-a értelmében a hiányos czimzés és czélszerűtlen csomagolás következményeiért a posta nem szavatol, ez által csak a közönség károsodik. — Figyelmeztetem ennél fogva a közönséget, hogy 1. pénzt postautalvánnyal vagy pénzeslevélben, ékszer s más érték tárgyakat külön csomagolva küldjön. — 2. A csoma-

gólásra faládácskát, vesszőből font kosarat, viaszos vagy közönséges vásznat vagy leg-alább erős csomagoló papírt használjon; a vászonba vagy papírba a csomagot többretűen szorosan göngyölje, egy darab göbnélküli zsineggel többszörösen erősen keresztülkösse, hogy a zsineg a csomagot jól körül fogja és egybetartsa s ezután jó pecsétviaszszal a zsineg keresztvezésére alkalmazott minél több pecséttel zárja le. — 3. A czimiratban legyen benne a czimzettnek vezeték- és keresztneve, rangja, állása, lak-helye (város, község, falu, puszt, major), utca és házszám, vármegye és utolsó posta, valamint a tartalom, esetleg értéknyilvántás. — 4. A czimet lehetőleg magára a csomag burkolatára kell írni, ha pedig ez nem lehetséges a czim fatablácskára vagy papírra irandó; a fatablácskát a csomaghoz erős zsineggel (vastag spárta) kell kötni, a papírra irt czimiratot pedig egész terjedelmében még a körülkötés előtt ugy kell a csomagra ragasztani, hogy a czimiratot a zsineg is a csomaghoz szorítsa s így a leszakadás ellen biztosítsa. — Végre 5. a Budapestre szóló postai csomagokon és azok szállítólevelén a csomag tüzetes tartalmát, élelmiszerek és fogyasztási adó alá eső tárgyaknál a mennyiséget (pl. 1 drb pulyka, 2 klgr. sertéshus, 2 liter bor stb.) tüzetesen meg kell jelölni, hogy így a csomag gyorsan kézbesíthető legyen. — Budapest, 1890. decz. 6-án. Baross.

Törvényszéki csarnok.

A n.-beckereki kir. törvényszék végtárgyalásainak sorrendje. December 29-én: Todorkov Lyuba és társai, személyes szabadság megsértése, — Bejucz Nero, lopás, — Stefan Mátyás, súlyos testi sértés.

December 30-án: Mattern Katalin és társai, méhmagzat elhajtás, — Stoits Mita és társai, súlyos testi sértés, — Popov Laza, súlyos testi sértés.

December 31-én: Wolf Mátyás, súlyos testi sértés.

Titokzatos büneset czim mel lapunk mult számában közöltük, hogy T.-Beccsén, a réten a kazalban egy asszonyi hullát találtak elrejtve. Mint értesülünk megkerült már az asszonygyilkos, azt is tudják, ki volt a szerencsétlen áldozat A gyilkosságnak sötét háttere van. Két asszony szerepel benne. Egyik a szerető, de megcsalt, elcsapott feleség; másik a kedvencz, de rosszra és bünre bujtozó második asszony, ki annyi erővel tudott balkézről birt urára hatni, hogy gyilkolt miatta. Megölte első nejét, kit a másodikért mart ki a békésnek ígérkező családi tüzhelyről. A gyilkos Lupurov Vlada basahidi lakos, ki nejétől az alig 21 éves Sztanától elvált s összeállott egy Zseravits Jelina nevű kikapós menyecskével. A szerető tudta, hogy az elcsapott asszony nagyon szerette férjét s nehogy visszakerüljön, ha őt Vlada megtalálja unni, biztatgatta: „Öld meg, mert ha nem bántod, megmérgezem.“ Vladában forrott a vér, de nem akart gyilkolni. Egyrészt furdalta a lelkiismeret is. Egy nap a vad pár nem volt otthon. Mikor hazajöttek, hirül adták szomszédok, hogy a kis Sztana náluk járt, sirt a szegény s még egyszer utoljára belefeküdt az ura ágyába. „Öld meg!“ — hangzott a bünre csábító szó — „Mégmérgezte az ágyad, ne feküdj bele.“ Vlada elhatározta, hogy megöli az asszonyt. Szomszédok hallották, mikor második feleségével meggyeztek. Maga Vlada mondotta: „Elteszem láb alól, nehogy nekünk ártsón“... S megölte a szegény kis menyecskét. Borzasztóan összeszurkálta s holttestét bevon-szolta a boglyába, honnét a napokban véletlenül napfényre került. A gyilkos férjet a csendőrség letartóztatta s átadta a bíróságnak.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

A chemia a kereskedelem és háztartás szolgálatában.

Dr. Nyáry Ferencz tanár felolvasása a helybeli kereskedő ifjak egyletében.

(Folytatás.)

A vajnál még fontosabb háztartási cikk a zsír, mely a kereskedelemben is nagyobb fontosságú áru, mint a vaj. Igaz, hogy vidéki kisebb városok háztartásai többnyire úgy vannak berendezve, hogy majd minden családnál szoktak télen át annyi sertést vágni, hogy a belőlük kikerült zsír egész éven át eltarthat. E helyeken mindenütt tiszta szalonna-zsírral találkozunk; de már nagyobb városokban a sertés-vágás, körülményességénél fogva igen nehéz, a fővárosban pedig majdnem teljesen lehetetlenné van téve. Ilyen városok lakossága már árubeli zsirt kénytelen konyhája számára vásárolni. Ha a zsír tisztán van kezelve, annak ikrásnak, színre nézve oly gyöngén sárgás fehérnek kell lenni mint a tejsűrűnek. A hófehér és nem ikrás zsír azt árulja el, hogy hűlés közben folyvást kevergették és folyvást vizet adagoltak közé. (Ezen kevergetést, melybe a nagyvárosi hentesek ügyesen be vannak gyakorolva, latinosan agitálásnak nevezik.) Az agitált zsírban tehát 5—6 százalék víz található, mely a keményre hűtött zsírból nem válik ki. Ez a csekély víz még csak tűrhető, nem is mondható hamisítványnak.

Europa kulturnemzetei közül az angol, a francia és a német sertéseit inkább husra tenyésztik mint zsírra. Ugy hogy kénytelenek zsirt importálni, még pedig olasz és magyar zsirt. Mindkét ország aránylag tiszta jó zsirt szállít. Mióta az észak-amerikai egyesült államokban a földmivelés oly óriási mérvet öltött, a zsírral való kereskedés onnan is megindult. Ugyanis az ott termelt rengeteg kukoriczát már veszteség nélkül, épen óriási tömege miatt, nem képesek értékesíteni. Az élelmes Yenkik sertések hizlalására használják tehát fel s ezeknek husát és zsírját iparkodnak értékesíteni. Csak magában a 4 földmives állam közepébe ékelt Chicagóban évenként több mint másfél millió sertést vágnak le és küldenek szét a szélrózsa minden irányába. . . Ott valóságos hentesgyárak vannak berendezve, oly ügyesen kieszelt koppasztó, vakaró, metélő stb. gépekkel, hogy azoknak igénybe vételével a leszurt sertések 15 perc alatt megkoppasztva, zsigereitől szalonnájoktól megszabadítva feldarabolva sóba kerülnek. A szalonna, háj és egyéb zsiradékot szintén hihetetlen gyorsasággal lesznek szétmetélve, azután forró gőz fölé épített kazánszerű üstökben lesznek kiolvasztva, a maradék pedig erősen kiszajtolva. Az így készült zsír tagadhatatlanul jó, tiszta és általában kifogástalan minőségű. Ha minden zsírjuk ilyen lenne, valószínű, hogy a magyar és olasz zsírokat sok helyen kiszorítanák a piacokról. Igen, de az amerikaiak is szeretnek hirtelen gazdagodni, ha mindjárt nem tisztességes

uton is. Azok az olcsó amerikai zsírok, melyek már hazánkba is eljutottak, hirhették váltak hamisítottak miatt. Az imént említettem, hogy budapesti hentesek a zsír közé 5—6 százalék vizet agitálnak, valamint azt is, hogy az ilyen zsírok hófehérek és nem ikrások. Most összehasonlításként felemlitem, miszerint az amerikai zsírok szintén szép fehérek. Nem ikrások és kemények. De már ezekben 35, sőt 40 százalék víz van közé agitálva. Minthogy azonban ennyi vizet a zsír nem képes elnyelni, bizonyos mennyiségű maró nátron lugot szoktak közé keverni. Ez a gyomornak épen nem való lug már annyira összekeveri a zsirt a vízzel, hogy azt még felolvasztás után sem lehet külön választani és felismerni. Ha azonban a mi szeretetreméltó chemia barátunkat megkérdezzük, hogy miként lehetne hát a zsír hamis voltát felismerni: azt a tanácsot fogja adni, hogy egy kis üstöcskébe mérjük le a gyanús zsírból pontosan 100 grammot, ezt állítsuk olyan edényre, melyben víz forr, és azon párologtassuk 3 negyed óráig. (Ilyen célra alkalmas készülék a háztartásban ritkán kerül, de minden gyógytárban található. A laboratóriumokban vízfürdőnek nevezik.) 3 negyed órai párolgás után ki kell hűteni és újra megmérni. Ha most 30—35 grammal könnyebb lesz, úgy azt tudtuk meg, hogy ennyi volt benne a víz, mert a tiszta zsír a legforróbb vizgőz fölött sem párolog el és így nem lehet súlyvesztése. A hol pedig a zsírban ennyi víz fordul elő, ott nem hiányozhatik a maró nátron lug. Ezt ugyan a konyhában bajos megtalálni, de a gyógyszerészek mindjárt ráakadnak a káli antimonáttal.

Az állatorozásból nyert árak közül megemlítem még mintegy ráadásul a viaszot, mely különösen mióta nemcsak gyertyák öntésére és virágutánzatok készítésére használtatik, hanem a kézműipar némely ágában is alkalmazták és fogyasztják. Azóta különösen némely vidéken igen keresett árucikk. — Minthogy azonban a valódi viaszot csak is a méhek sejtjeiből nyerik, olcsó ipari cikkek készítéséhez kissé nagyon is drága; természetes, hogy különböző anyagokból fagyuból, gyantából, lisztből, keményítőtől, sárga földből stb. mesterséges viaszot készítenek, melyek néha az iparban elég jól helyettesítik a sárga viaszot. (Itt felemlitem, hogy a gyertyáknak való fehér viaszot csak is a mézes kaláncosok szokták parafinnal keverni.) A sárga viaszknak utánzását Francia-, Angol-, Német- és Olaszországban megengedik, csak hogy a készítő köteles azt műviasz név alatt hozni a kereskedésbe. Mert a ki ezt a nevezett államokban valódi viasz név alatt adja el, összes gyártmányainak elkobozásán kívül még oly pénzbírsággal sújtatik, mely az illetőnek hosszú időre elveszi a kedvét, ilyen hamisítástól. Nálunk egész nyíltan hozzák az ilyen utánzatot valódi viasz név alatt a kereskedésbe, és az által válik kelendővé, hogy va-

lamivel olcsóbban árusítják el mint a valódi viaszot, holott tényleg félannyit sem ér. Az ilyeneket nem egy könnyű pusztán látás után megismerni, mert a méznek vagy viaszknak szagát is ügyesen tudják megadni. Ha azonban a chemiából megtanuljuk azt, hogy a jól elaprózott valódi viasz terpentinolajban teljesen felolvad, akkor már megtudjuk a hamisított viaszot a valóditól különböztetni; mert emez a terpentinben nem olvad fel. Második módja a vizsgálatnak az elégetés. Egy vaslemezen ha a valódi viaszot teljesen elégetjük, úgy a lemezen semmi nyom sem marad, míg az utánzott viasz elégetése után mindig hamu marad a vaslemezen.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Erdélyi burgonya Braziliában. Ki hitte volna valaha, hogy Európából burgonyát szállítanak Amerikába, annak eredeti hazájába, ahonnan hozzánk átszármazott volt. És ez a különös eset mégis megtörtént, még pedig tőlünk, Kolozsvárról kerül a burgonya Amerikába. Ugyanis mint halljuk, a kormány rendeletéből a kolozs-monostori gazdasági intézetben aszalt burgonyát állítanak elő s e cikket egy budapesti kereskedőház közvetítésével Braziliába küldik. A burgonyát előbb megfőzik s aztán szeletekben megaszalják, úgy, hogy kökeménységűvé válik s évekig eltartható. Levesbe dobva pompás ize van, mintha friss volna. A kísérletek majd igazolni fogják, hogy kifizeti-e magát a burgonya aszalása, mely esetleg nem egy vidéknek jövedelmi forrásává válhat.

*

Átültetett fák, melyek nem hajtanak. Akárhányszor tapasztalhatjuk, hogy átültetett gyümölcs- és díszfák, bár kérgük egészen sima és zöld, nem hajtanak. Ezt a makacs-ságot többnyire olyan fáknál tapasztaljuk, melyeket fagyos földre ültettek és azoknál, melyek hosszú utról érkezők, utközben kiszáradtak. Az ilyen fákat egy régi, de kevésbé ismert eljárás szerint, rá lehet kényszeríteni a hajtásra. Az eljárás abból áll, hogy a fát kivesszük a földből, gyökereit éles késsel úgy elvágjuk, hogy a metszési sík a gödör fenekével érintkezzék, a megmetszés után tiszta vízbe állítjuk s aztán újra elültetjük. A hatás rendkívül gyors, s annál biztosabb, ha a fa törzsét és ágait mészből és agyagból való sárral bemázoljuk, hogy a kéreg alatt levő nedvesség ki ne párologhasson. A fa tányérját rövid szalmás trágyával kell betakarni, hogy a föld nedves maradjon alatta.

*

Külső használatra. Testrészek fájdalmi, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle francia borszesz“-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész s es. és kir. udv. szállító által. Bécs, I., Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

VASUTÜGYEK.

Menetrend a N.-kikinda—n.-becskereki vasútvonalon.
Érvényes 1890 okt. 1-től.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.		3011. sz.	3001. sz.
		vegy. v.	szem.-v.
		I., II., III. osztály.	
	Budapest ind.	7,00	7,45
	Temesvár "	10,00	11,30
Nagy-Kikinda	"	3,45	3,70
Karlova	"	4,48	4,9
Beodra	"	5,05	4,13
Török-Becse—Aracs	"	6,08	4,52
Kumán	"	6,38	5,12
Melenze	"	7,08	5,29
Ellemér	"	7,36	5,48
Nagy-Becskerek	érk.	8,00	6,05

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.		3002. sz.	3012. sz.
		szem.-v.	vegy. v.
		I., II., III. osztály.	
Nagy-Becskerek	ind.	6,30	6,30
Ellemér	"	6,4	6,58
Melenze	"	7,07	7,70
Kumán	"	7,23	7,54
Török-Becse—Aracs	"	7,48	8,42
Beodra	"	8,23	9,33
Karlova	"	8,35	9,32
Nagy-Kikinda	érk.	9,19	10,51
	Temesvár "	4,34	4,55
	Budapest "	8,30	7,70

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Nagy-Becskerek—Párdány.		3111. sz.	3121. sz.
		vegyes v. II., III. o.	
Nagy-Becskerek (Nk-Nb. vasp.)	ind.	8,15	—
Nagy-Becskerek (Bégapart)	"	8,29	4,37
Lázárföld	"	9,06	5,10
Szárcsa	"	9,37	6,20
Szécsány	érk.	9,52	6,38
Szécsány	ind.	10,05	6,54
Módos	"	10,30	7,29
Fény	"	10,42	7,41
Párdány	érk.	10,54	8,06

Párdány—Nagy-Becskerek.		3122. sz.	3112. sz.
		vegyes v. II., III. o.	
Párdány	ind.	6,17	3,35
Fény	"	6,35	3,48
Módos	"	7,00	4,01
Szécsány	érk.	7,31	4,24
Szécsány	ind.	7,51	4,40
Szárcsa	"	8,17	4,57
Lázárföld	"	9,02	5,35
Nagy-Becskerek (Bégapart)	"	9,43	6,10
Nagy-Becskerek (Nk-Nb. vasp.)	érk.	—	6,14

Szécsány—Nagy-Margita.		3211. sz.	3221. sz.
		vegyes v. II., III. o.	
Szécsány	ind.	10,00	6,45
Bóka	"	10,16	7,06
Kanak—Ó-Lécz	"	10,37	7,35
Barárháza	"	10,48	7,47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	10,04	8,06
Györgyháza	"	11,17	8,25
Zichyfalva	"	11,32	8,51
Nagy-Margita	érk.	11,42	9,03

Nagy-Margita—Szécsány.		3212. sz.	3214. sz.
		vegyes v. II., III. o.	
Nagy-Margita	ind.	5,10	2,50
Zichyfalva	"	5,33	3,02
Györgyháza	"	5,57	3,17
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	6,19	3,33
Barárháza	"	6,30	3,43
Kanak—Ó-Lécz	"	6,49	3,54
Bóka	"	7,18	4,16
Szécsány	érk.	7,36	4,30

Az aláhuzott számok az éjjeli órákat, azaz este 6 órától reggeli 6 óráig, jelentenek.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

Helyi díjszabásunk II. rész 1-a füzetéhez 1891. január 1-én a IV. pótlék lép életbe, mely a díjszabási határozmányok kiegészítését, Bécs és Stadlau állomásokkal való forgalomban új díjtételek életbeléptetését, a különféle árukra vonatkozó 12. kivételes díj szabás érvényen kívül helyezését, a széna stb re vonatkozó 2. kivételes díjszabás helyesbítését e végre állomási nevek módosítását tartalmazza.

Ezen pótlék a szab. osztr. magyar államvasut - társaság igazgatóságánál megszerezhető.

Helyi díjszabásunk II. rész 1. és 1a. füzetéhez 1891. évi január hó 1-én életbe lép egy függelék, mely különféle árukra egyes viszonylatokban való szállítására mérsékelt díjtételeket tartalmaz. Ezen függelék társaságunk igazgatósága útján megszerezhető.

! Újévi ajándékok!

Pleitz Fer. Pál

könyv-, mű-, zenemű-, papir- és írószerek-
kereskedésében

Nagy-Becskereken.

! Újévi ajándékok!

5816. sz. (441—3.1) 6507. sz. kig. 1890. (443—1.1)

Pályázat.

A 400 frt évi javadalmazással összekötött Szab-Ittebe községi segédjegyzői állás választás útján lévén betöltendő, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alóírt fősztalga-bírósnál az 1891 február 7-ének, délelőtti órájkor Szerb Ittebe község házában megejtendő választást megelőző nap déli 12 órájáig benyujtsák.

Párdány, 1890 decz. 19.

A párdányi fősztalgabírósnál.

Hirdetmény.

Putnoky Imre egresi segédjegyző, ki engedély nélkül már 3 hó óta szabadságon van, felhivatik, hogy 1891 február 8-ig e hivatalnál jelentkezék, mert ellen esetben lemondott-nak fog tekintetni és állása választás útján fog betöltetni.

Perjámos, 1890 decz. 21. — Fősztalgabíró hiv. távol: Uzbasich Gáspár, szolgabíró.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

Ház- és földtulajdonosoknak ugy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100-zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsönöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárolag a jutalékon kívül még azon tőketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelőnek:

a) 2000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 5 $\frac{1}{10}$ ‰-ra, bezárolag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 6 $\frac{1}{10}$ ‰-ra bezárolag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. Felmondható kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig 6 $\frac{1}{10}$ ‰ ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlete

Nagy-Becskereken vállalja el.

(6—26.26)

10578. sz. kig. 1890. (431 - 2.2)

Pályázati hirdetmény.

Török-Kanizsa község által törvényhatósági jóváhagyás mellett szervezett s az adóvégrehajtási állással egyesített irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókot, miszerint folyamodványaikat szabályszerűen felszerelve az alább megjelölt választási határnapot megelőzőleg hozzám benyújtásuk.

Az irnoki állással, mely folyó évi december 30-án lesz választás-utján betöltve évi 400 frt javadalmazással van egybekötve.

Török-Kanizsa, 1890 decz. 10.

Tallán Emil, főszolgabíró.

11251. sz. kig. 1890. (425 - 3.3)

Pályázat.

Az Idvor községében 480 frt évi fizetéssel és 48 frt lakbérletmennyel rendszeresített segédjegyzői állásra pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket az antalfalvai szolgabírói hivatalhoz 1891. évi január 14-éig nyujtsák be.

A választás 1891 január 15-én fog Idvor községében megejtetni.

Antalfalva, 1890 decz. 8-án.

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

9427. sz. tkvi. 1890. (442 - 1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Danilov Jela tomaseváci lakos végrehajthatónak, Danilov Czvetko, Pera és Perszida, nagy-beckereki lakosok vhajtást szenvedők elleni vagyonszűkösség megszüntetése iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n.-beckereki kir. tszék kerületében lévő Nagy-Beckerek községi 1271. sz. tjkönyvben (2247., 2248.) hr. és 1305. öi. sz. ház és 780 négyszögölnyi beltelek 533 forint kikiáltási árban 1891. évi január 23. napján, d. e. 10 órakor ezen kir. tszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 53 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tkvi irattárában s Nagy-Beckerek város tanácsánál megtekinthetők.

Kelt N.-Beckereken, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1890. évi július 25-én. — Kiss Sándor, egyes bíró.

MARIACZELLI gyomorseppel

készítve BRADY C. védangyalhoz címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország). Elismert kiünöségű, gyomorerősítő és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kötészes) 70 kr. Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva. Gyógyszertárakban kapható.

Egész évre 8 frt.

HARMINCKETEDIK ÉVFOLYAM!

Egész évre 8 frt.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BUDAPESTI BAZÁR“

leggazdagabb tartalmu, legezlszerűbb és legolcsóbb szépirodalmi divatközlönyre, mely egy év lefolyása alatt 2000 illusztráción, — képeken és ábrákon mutatja be az idények legújabb divatát, a fehérneműk legszebb mintáit s a kézimunkák minden ágazatát.

A „Budapesti Bazár“ szépirodalmi részében közöl beszéyleket, költeményeket és tárcacikkeket a legjobb bel- és külföldi íróktól: a növevelés, háztartás, művészet, ipar, sport stb. köréből szakiróktól hoz mulattató és gazdag tartalmu cikkeket. — Az annyira kedvelt „Rózsaszín-boríték“-ot, mint eddig, ezennel is „Társalgó-csarnokul“ engedjük át lapunk t. előfizetőinek, s „Nyilt-posta“ czim alatt, a mulattató talányokon kívül, ezer jó tanácsal szolgálunk kedves olvasónóinknek. Adunk minden számban eredeti párisi divat-leveleket, képekkel és rajzokkal kíséve s kertészeti cikkeket ábrákkal magyarázva.

A „Budapesti Bazár“ minden számához a legdiszesebben kiállított, több alaku párisi divatképet adunk. Adunk a tavaszi, nyári, őszi és téli idényre a legújabb párisi rajzok után kalapmintákat.

Adunk a „Budapesti Bazár“ minden második számához külön nagy iven fehérneműk himzéséhez való rajzokat, mintázatokot és monogramokat.

Adunk papírból, természetes nagyságban kivágot szabásmintákat, melyek után házilag készíthetik el t. előfizetőink öltözékeiket.

Adunk ezenkívül t. előfizetőinknek képesívünk bármelyik alakjáról természetes nagyságban kivágot szabásmintát — ingyen!

Adunk minden számunkhoz egy tizenhat oldalú rendkívül érdekes regénymellékletet, mely könyvalakban beköthető. Jövő évi ingyenes regénymellékletünk: Emmer Jánosnak, az újabb német regényírók egyik legjellegesebbikének

Az előfizetési pénzeket legezlszerűbb postautalvánnyal küldeni ily czim alatt:

Király János szerkesztőnek Budapesten, Koronaherczeg-utca 17. szám.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

III. ÉVFOLYAM!

Negyedévre 1 frt 25 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DIVAT-TÜKÖR

gazdag tartalmu, legolcsóbb, legezlszerűbb divat- és kézimunka-közlönyre. Megjelenik minden hó 1-én egy külön mellékelt színezett divatképpel, a boríték külső lapján több alakból álló divatképpel; minden hó 15-én a borítékon divatképpel és külön szabás- és kézimunka-melléklettel. A „Divat-Tükör“ előfizetői, a mellékleteken kívül, sok kedvezményben részesülnek. Megrendelhetnek szabásmintát, monogrammot; a divat és kézimunka körébe vágó bármily tárgyat pontos és olcsó bevásárlás mellett kaphatnak.

Előfizetési feltételek: Negyedévre 1 frt 25 kr. — Félévre 2 frt 50 kr. — Egész évre 5 frt. Az előfizetési pénzek Király János szerkesztőnek, Budapesten (Koronaherczeg-utca 17. sz.) küldendők.

Advertisement for MOLL'S SEIDLITZ POR and MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ. Includes text about medicinal benefits and contact information for Steinko P. J. and Hornof.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

Hunyady-utca 10. szám a. felvételnek.

A Torontál 52-ik számának HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1890. évi december hó 28-án.

Legyzék

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. évi december hó 11-én és folytatólag tartott rendkívüli közgyűléséből.

Előadó: *Hegedűs János*, tb. aljegyző.

Főispán úr ő méltósága átteszi özv. Bubálovits Jánosné segély iránti folyamodványát.

A közjótékonyági alapból 50 frt megszavaztatik.

A m. főjegyző bemutatja a klekki bíróválasztásra vonatkozó iratokat.

Jóváhagyatik.

Az alibunári főbíró beterjeszti Dobricza község képv.-testületének a tanítói fizetések tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A zombolyai főbíró beterjeszti Szt.-Hubert község képv.-testületének a körjegyzői lak és irodai lakbér tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A módosi főbíró beterjeszti Istvánföld község képv.-testületének Haupt Mihály zálogjog törlése tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A pancsovai főbíró beterjeszti Almás község képv.-testületének Szóra Péter éjjeli ór gyógyszer költségeinek kifizetése tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A pancsovai főbíró beterjeszti Almás község képv.-testületének 2 kut ásataása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A nagy-kikindai főbíró beterjeszti N.-Kikinda község képv.-testületének Bogdanovits János jutalmazása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A pancsovai főbíró beterjeszti Réva-Ujfalu község képv.-testületének 400 □-ölyni föld eladása tárgyában hozott határozatát.

Részben jóváhagyatik, részben árverés megtartása rendeltetik el.

Kis-Ósz 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Teremia 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Csanád 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Lovrin 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Margitta 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Gáj 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Szb.-Szt-Miklós 1891. é. költségvetése.

Jóváhagyatik.

Bánlak 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Szt.-János 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Ósz 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

P.-Keresztur 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Keglevichháza 1891. é. költségvetése.

Jóváhagyatik.

Bolgártelep 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Szt-Miklós 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

K.-Zombor 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Porgány 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Ó-Bessenyő 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Szoka 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Istvánvölgy 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Györgyháza 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Valkány 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Előadó: *Vogel Dezső*, közig. gyakornok.

Főispán ur ő méltósága átteszi a f. é. október hó 12-én megtartott számonkérésészen felvett jegyzőkönyvet tevékenységi kimutatásokkal.

Tudomásul vétetik.

A m. kir. építészeti hivatal bemutatja a N.-Becskerek városában építetni szándékolt üvegházra vonatkozó műszaki iratokat.

Az üvegház építésére a casinokertben az engedély a költségvetés elfogadásával megadatik.

Alispáni jelentés a f. évi október hó 5-én a megyei gyámpénztárban váratlanul megejtett rovincsolásra vonatkozólag.

Tudomásul vétetik.

Alispáni jelentés a f. é. október hó 7-én a m. főpénztárban váratlanul megejtett rovincsolásra vonatkozólag.

Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés a megyei járási állatorvosok jutalmazására vonatkozólag.

100-100 forintnyi jutalomdíj szavaztatik meg.

A pejámosi főbíró beterjeszti Szt-Péter község képv.-testületének a Berta kórház kibővítéséhez 50 frt megszavazása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A csenei főbíró beterjeszti Aurelháza község képv.-testületének a korcsma épület megvétele tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

Az antalfalvi főbíró beterjeszti Baránda község képv.-testületének iskola és tanítóilak építése tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A török-kanizsai főbíró beterjeszti Szb-Keresztur község képv.-testületének Trifunác Mladen ügyvédi díjainak megszavazása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A pancsovai főbíró beterjeszti Réva-Ujfalu község képv.-testületének a szülésznió fa átalányának megállapítása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

Torontálvármegye alispánjától.

48142. szám 1890.

Ujévi üdvözetek megváltása.

Valamennyi főszolgabírósnak, Nagy-Becskerek város polgármesterének és a központi tiszti karnak.

A budai és pesti jótékony nőegyletek az ujév alkalmából azon közös kéréssel fordultak hozzám, intézkedném az iránt, hogy a központi és alantás hatóságok közegei az ujévi üdvözetek szokásos megváltására hivatalosan szólíttassanak fel.

Tekintve egyfelől azon kedvező eredményt, mely hasonló felszólítás folytán a múlt években eléretett és tekintve másfelől a kitűzött s teljes támogatásra érdemes czélt is, indittatva érzem magamat, hogy az előterjesztett kérelmet saját hatáskörömben ez alkalommal is teljesítem és kifejezem azon kívánságomat, miszerint szivesebben látnám, ha valamint az alantás hatóságok úgy az egyesek, az aláírási ívek, levél avagy névjegy küldése útján nyilvánuló üdvözetek szétküldésével járó költségeket meg akarítanák, illetőleg ezen összegeket az elől említett két jótékony nőegylet által kibocsátott s az ujévi üdvözetektől mentesítő aláírási ívek útján azon egyletek által kitűzött emberbaráti czélokra fordítanák.

Azon meggyőződésben, hogy a közreműködésére a jótékonyág érdekében ez alkalommal is számíthatok, egész bizalommal intézem t. czimhez azon felhívást, hogy a közvetlenül vagy közvetve alá tartozó tisztviselőket és más közegeket, hatóságokat, testületeket és intézeteket, hasonló szellemű kijelentéssel ily irányu eljárásra szólítsa fel.

Nagy Becskerek, 1890 decz. 13.

Alispán hiv. távollétében:

Daniel, m. főjegyző.

48776. 1890.

A száj- és körömfájás tárgyában.

Valamennyi főszolgabírósnak, N.-Becskerek város polgármesterének.

K ö r r e n d e l e t.

A vármegye területén uralgott száj- és körömfájás járványa nagy mérvben megszűnván, nehogy egyes főszolgabírósnak, illetve községeknél még továbbra is járványos községek tartassanak nyilván, szükségesnek tartom gazdasági és kereskedelmi érdekből, tek. czímmel közölni azon községek neveit, a melyek még járványosak. Ezen községek Tolvadia, Bárányos, Hertelendyfalva Bresztovác, Magyar-Padé, Csávós, Szerb-Módos és Gaád. N.-Becskereken, 1890 december 13.

Alispán hiv. távol:

Daniel, m. főjegyző.

Hirdetmény.

A nagy közönség tájékozhatása végett ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálvármegye közönsége törvényhatósági utak gyanánt a következő vonalakat állapította meg:

1. N.-Becskekerek—Melencze, 16.7 km.
2. Melencze—Basahid, 16.6 km.
3. Basahid—Nagy Kikinda, 22.0 km.
4. Nagy-Kikinda—Nákófalva, 9.5 km.
5. Nákófalva—Kun-Szóllós, 2.3 km.
6. Kun-Szóllós - N.-Komlós, 2.7 km.
7. Nagy-Komlós - Kis-Ósz, 8.7 km.
8. Kis-Ósz—Lovrin, 5.8 km.
9. Lovrin - Pészak, 6.9 km.
10. Pészak - Perjámos, 6.7 km.
11. Perjámóstól a határig, 4.3 km.
12. Nagy-Becskekerek—Klekk, 8.7 km.
13. Klekk—Bega-Szt-György, 9.2 km.
14. B.-Szt-György—Ittvarnok, 5.1 km.
15. Ittvarnok - Csósztelek, 6.0 km.
16. Csósztelek—M.-Czernya, 13.2 km.
17. M.-Czernya—N.-Czernya, 9.3 km.
18. N.-Czernya—Zsombolya, 8.2 km.
19. Zsombolya—Grabác, 9.8 km.
20. Grabác—Kis-Ósz, 7.4 km.
21. N.-Becskekerek—Lázárföld, 12.2 km.
22. Lázárföld - Szárcsa, 12.7 km.
23. Szárcsa—Módos, 15.4 km.
24. Módos—Fény, 7.9 km.
25. Fény—Gyülvész, 10.8 km.
26. Gyülvész—Ujpécs, 8.9 km.
27. Ujpécsről a határig, 4.4 km.
28. Módos—Csávos, 2.0 km.
29. Csávos—Tógyér, 7.4 km.
30. Tógyér—Gyér, 2.4 km.
31. Gyér—Tolvádia, 6.0 km.
32. Tolvádia—Bánlak, 6.3 km.
33. Bánlaktól a határig, 5.4 km.
34. Szárcsa—Szécsány, 6.6 km.
35. Szécsány—Bóka, 6.8 km.
36. Bóka—Kanak, 9.8 km.
37. Kanak—Istvánvölgy, 8.8 km.
38. Istvánvölgy—Györgyháza, 6.6 km.
39. Györgyház—Zichyfalva, 9.3 km.
40. Zichyfalva—Nagy-Margita, 5.2 km.
41. Nagy-Margitától a határig, 3.9 km.
42. Tomasevác—Dobricza, 19.5 km.
43. Dobricza—Ilanca, 7.8 km.
44. Ilanca - Kevi-Szóllós, 4.7 km.
45. Kevi-Szóllós—Alibunár, 7.3 km.
46. Nagy - Becskerek — Zsigmondfalva, 9.9 kilométer.
47. Zsigmondfalva—Tomasevác 13.3 kilométer.
48. Tomasevác—Ozora, 7.6 km.
49. Ozora—Antalfalva, 10.6 km.
50. Antalfalva—Czrepaja, 11.8 km.
51. Czrepajától Pancsova város határáig, 16.5 km.
52. Pancsova város határától Hertelendyfalváig, 0.9 km.
53. Hertelendyfalva—Sztarcsova, 6.1 kilométer.
54. Sztarcsova—Homolicz, 7.6 km.
55. Homolicz—Bresztovác, 6.6 km.
56. Bresztovácztól a határig, 3.5 km.
57. Nagy-Becskekerek—Écska, 9.2 km.
58. Écska—Perlasz, 15.1 km.
59. Perlasz—Titel (révig), 5.2 km.
60. Nagy-Becskekerek—Aradác, 8.1 km.
61. Aradácztól a Tiszáig, 7.9 km.
62. Melencze—Török-Becse, 19.5 km.
63. Török-Becse—Beodra, 18.5 km.
64. Beodra—Karlova, 0.9 km.
65. Karlova—Nagy-Kikinda, 19.0 km.
66. T.-Kanizsa - Oroszlámos, 13.6 km.
67. N.-Szt-Miklós—Sárafalva, 8.7 km.
68. Sárafalva - Szerb-Szt-Péter, 7.4 km.

69. Szerb-Szt-Péter - Perjámos, 4.5 km.
70. Oroszlámos—Majdán, 3.8 km.
71. Majdán—Ó Béba, 5.7 km.
72. Ó-Béba—Kis-Zombor, 12.3 km.
73. Módos—Rudna, 13.3 km.
74. Rudna—Maczedonia, 5.7 km.
75. Maczedoniától a határig, 1.8 km.
76. N.-Kikinda - N. Teremia, 14.2 km.
77. Nagy-Teremia - Nyerő, 4.8 km.
78. Nyerő—Nagy-Szt Miklós, 15.2 km.
79. N.-Kikinda - T. Hegyes, 11.4 km.
80. Tisza-Hegyes—Szaján, 4.7 km.
81. Szaján—Padé, 8.5 km.
82. Padétól a határig, 3.8 km.

Vasuti hozzájáró utak gyanánt kiépítettnek fognak:

1. A szőregyi indóháztól az államutig.
2. Az oroszlámosi indóháztól a törvényhatósági utig.
3. a valkányi indóháztól a valkány—feketetői községi közlekedési utig.
4. a mokriai indóháztól a n.-teremiai—mokriai közlekedési utig.
5. A n.-kikindai indóháztól a törvényhatósági utig.
6. A szent-huberti indóháztól a n.-tőszeg—szent-huberti községi közlekedési utig.
7. A zsombolyai indóháztól a törvényhatósági utig.
8. A gyertyámosi indóháztól a csenei—gyertyámosi községi közlekedési utig.
9. Az ó-besenyői indóháztól a törvényhatósági utig.
10. A nagy-szent-miklói indóháztól az államutig.
11. A szent-péteri indóháztól a törvényhatósági utig.
12. A perjámosi indóháztól a törvényhatósági utig.
13. A karlovai indóháztól a törvényhatósági utig.
14. A karlovai indóháztól a bocsári községhezig.
15. A beodrai indóháztól a törvényhatósági utig.
16. A kumáni indóháztól a török-becse—kumáni községi közlekedési utig.
17. A melenczei indóháztól a törvényhatósági utig.
18. Az eleméri indóháztól az elemér—n. becskereki községi közlekedési utig.
19. A lázárközi állomástól a zsigmondfalva—lázárközi községi közlekedési utig.
20. A szárcsai indóháztól a törvényhatósági utig.
21. A szécsányi indóháztól a törvényhatósági utig.
22. A bókai indóháztól a törvényhatósági utig.
23. A kanaki indóháztól a törvényhatósági utig.
24. A györgyházi indóháztól a törvényhatósági utig.
25. A zichyfalvi állomástól a törvényhatósági utig.
26. A margitai állomástól a törvényhatósági utig.
27. A módosi állomástól az istvánföld—módosi községi közlekedési utig.
28. A fényi állomástól a törvényhatósági utig.
29. A párdányi állomástól Párdány község közepéig (piaczig).
30. A kis-zombori vasuti állomástól az államutig.

31. A török-becsei állomástól a megyei utig.

32. A nagy-becskereki állomástól a városig.

33. Az istvánvölgyi állomástól a faluig.

Végül községi közlekedési utak gyanánt ajánlatba hoztak az alábbi kimutatásba felvettek, mely kimutatásból egyszersmind az érdekeltégi csoport is kivethető:

Központi járás:

1. Bótos—Orlovát, hossza 12.3, fenntartására csoportosítva lesznek Orlovát 2/6, Tomasevác 3/6, Bótos 1/6.
2. Bótos—Ernesztháza, 6.6, Bótos 1/6, Ernesztháza 2/6, 2 Szárcsa 3/6.
3. Écska—Lukácsfalva, 2.8, 2 Écska.
4. Ellemértől Tarras felé a j. h., 5.2, 2 Ellemér.
5. Erzsébetlak—Lukácsfalva, 7.2, 2 Écska 3/6, Lukácsfalva 1/6, Erzsébetlak 2/6.
6. Erzsébetlak—Perlasz, 8.5, Perlasz 3/6, Rudolfsgnad 3/6.
7. Ernesztházától a szárcsai megyei utig, 2.0, Ernesztháza.
8. Klekk—Katalinfalva, 11.4, Klekk 3/6, Bega-Szt György 3/6.
9. Lázárközi megyei uttól Istvánföld felé a j. h., 3.5, Lázárközi.
10. Katalinfalvától Párdány felé a j. h., 10.2, 2 Párdány 1/6, 2 Torák 3/6, Katalinfalva 2/6.
11. Ellemértől Nagy-Becskekerek felé a város határáig, 5.0, N.-Becskekerek.
12. Perlasztól Csenta felé a j. h., 3.5, Perlasz 3/6, Csenta 3/6.
13. Écska—perlaszi uttól Idvor felé a j. h., 8.8, Farkasd 5/6, Idvor 1.6.
14. Perlasz Farkasd felé a j. h., 2.4, Perlasz.
- 1—14-ig a központi járási uti bizottság alá tartoznak.
15. N. Becskerektől Erzsébetlak felé a város határáig, 2.4, Nagy-Becskekerek.
16. Nagy-Becskekerektől Ellemér felé a város határáig, 2.5, Nagy-Becskekerek.
- 15—16 a N.-Becskekerek városi uti bizottság alá tartoznak.
17. Perlasz—farkasdi uttól az écskai—idvori utig, 3.2, Idvor.
18. Erzsébetlaktól N.-Becskekerek felé a j. h., 10.5, N.-Becskekerek.
- 17—18 a központi járási uti bizottság alá tartoznak.

Módosi járás:

19. Csávos—Surján, 4.7, Bóka 3/6, Csávos 3/6.
20. Gyértől Kanak felé a j. h., 5.5, Gyér 4/6, Bóka 2/6.
21. Szécsánytól Jarkovác felé a j. h., 10.3, Szécsány 3/6, 2 Neuzina 3/6.
22. Istvánföldtől Szerb-Ittebe felé a j. h., 2.6, Istvánföld.
23. Istvánföldtől Lázárközi felé a j. h., 3.5, Lázárközi.
24. Istvánföld—Módos, 10.4, 2 Módos.
25. Surjántól Bóka felé a megyei utig, 4.2, 2 Bóka 4/6, Surján 2/6.
- Tartoznak a módosi járási uti bizottság alá.

Zsombolyai járás:

26. Csósztelektől Torda felé a j. h., 3.5, Csósztelek.
27. Magyar Czernyától Magyar-Ittebe felé a j. h., 8.5, Magyar Czernya 4/6, Német- és Szerb-Czernya 2/6.

28. Szerb - Czernyától Szerb - Ittebe felé a j. h., 9-0, Szerb-Czernya 8/6, Német-Czernya 2/6.

29. Nagy-Tószeg - Zombolya. 7-6. Zombolya.

30. Nagy-Tószeg—Szt. Hubert, 3-8. Nagy-Tószeg 3/6, Kis-Tószeg 3/6.

31. Kis-Tószeg—Nagy-Tószeg, 1-9, Kis-Orosz.

32. Kis-Tószegtől Nagy-Kikinda felé a j. h., 3-6, N.-Kikinda.

33. Tóba—M.-Czernya, 4-7, Mollyfalva 2/6, Tóba 3/6, N.-Tószeg 1/6.

34. Kis-Orosz—Kis-Tószeg, 5-7, Kis-Orosz.

35. Zombolyától Nagy-Jécsa felé a j. h., 6-3, Zombolya 1/6, Csatád 2/6, Nagy-Jécsa 3/6.

36. Zombolyától Csatád felé a j. h., 7-7, Grabác 2/6, Csatád 2/6, Zombolya 2/6.

37. Zombolya—Kis-Komlós, 7-6, Grabác 2/6, Kis-Kun 3/6, Kun-Szóllós 1/6.

38. Kis-Komlós—Nagy-Komlós, 5-7, Nagy-Komlós.

39. Szent-Hubert—Szeultourn, 1-9, Charleville 2/6, Szeultourn 2/6, Szent-Hubert 2/6.

40. Nagy-Komlóstól Nyerő felé a j. h., 8-5, N.-Komlós 3/6, Nákófalva 3/6.

41. Nagy-Komlóstól N.-Szent-Miklós felé a j. h., 7-8, Nagy Ósz 3/6, Kis Ósz 2/6, Kis-Szóllós és N.-Komlós 1/6

Tartoznak a zombolyai járási uti bizottság alá.

Csenei járás:

42. Billéd—Kis-Jécsa, 7-6, Billéd 1/6, Kis-Jécsa 2/6.

43. Billéd-től Knéz felé a j. h., 3-3, Billéd.

44. Csatádtól Zombolya felé a j. h., 6-4, Csatád 2/6, Bogáros 2/6, Lovrin 2/6.

45. Csatádtól Bogáros felé a j. h., 2-0, Bogáros 3/6, Ujhely 3/6.

46. Gyertyámos—Csene, 8-5, 2 Klári 1/6, 2 Kécsa 1/6, Németh 1/6, Bobda 1/6, Gyertyámos 2/6.

47. Kis-Jécsa—Gyertyámos, 4-7, Gyertyámos 3/6, Kis-Jécsa 3/6.

48. N.-Jécsa—Billéd, 6-6, Sándorház 3/6, Billéd 3/6.

49. N. Jécsától Zombolya felé a j. h., 7-9, N.-Jécsa 3/6, Zombolya 3/6.

50. Öregfalutól Ó Telek felé a j. h., 2-1, Öregfalu 4/6.

51. Öregfalu—Ujvár, 4-8, Ujvár 2/6, 2 Szt-Márton 4/6.

52. Csene—Ujvár, 5-7, 2 Csene 4/6, Aurelház 2/6.

Tartoznak a csenei járási uti bizottság alá.

Bánlaki járás:

53. Bánlak—Partos, 6-9, Tolvádia 3/6, Offszencza 3/6.

54. Istvánvölgytől Ferdinandfalva felé a j. h., 3-1, Illanca 2/6, Istvánvölgy 4/6.

55. Kanaktól Gyér felé a j. h., 8-6, Kanak.

56. N.-Margitától Alibunár felé a j. h., 10-0, N.-Margita 3/6, Szt-János 2/6, Ó-Szt-Mihály 1/6.

57. Partos—Nagy-Gáj, 7-6, Nagy-Gáj 5/6, Bánlak 1/6.

58. Partos—Istvánvölgy, 17-6, Bán-

lak 4/10, Istvánvölgy 3/10, Partos 1/10, Széchenfalva 3/10, Györgyház 1/10.

59. Zichyfalva—Ürmenyház, 7-6, Ürmenyház 4/6, Zichyfalva 2/6.

60. N. Gáj—Zichyfalva, 7-6, Zichyfalva.

Tartoznak a bánlaki járási uti bizottság alá.

Törökkanizsai járás:

61. Ó Béba Kübekháza, 2-8, Ó Béba 4/6, K.-Béba 1/6, Batyánház 1/6.

62. Csókától Zenta felé a Tiszáig. 4-4, Csóka.

63. Csóka-Szanád, 5-7, Szanád.

64. Feketetótól Valkány felé a j. h., 5-2, Egyházaskér 3/6, Feketető 3/6.

65. Feketető—Monostor, 1-9, Monostor.

66. Gyála—S. erb-Keresztur, 2-9, Gyála.

67. Szerb-Keresztur—Török-Kanizsa—Jozefova, 10-4, Gyála 1/6, Szb-Keresztur 2/6, Török-Kanizsa és Jozefova 3/6.

68. Szőreg—Uj Sz. Iván, 3-8, Szőreg.

69. Szőreg—Kübekháza, 9-5, Szőreg 1/6, Deszk 1/6, Kübekháza 1/6, Ó-Béba 3/6.

70. Uj Szt-Iván—Ó Szt-Iván, 1-9, Uj Szt-Iván.

71. Ó-Szt-Iván—Gyála, 1-9, Ó-Szt-Iván.

72. Monostor—Csóka, 10-4, Csóka.

73. Szanád—Török-Kanizsa—Jozefova, 8-5, Jozefova 3/6, Szanád 3/6.

74. T. Szt-Miklós—Csóka, 8-7, T. Szt-Miklós 3/6, Jázova-Hodics 3/6.

75. T. Szt-Miklóstól Padé felé a j. h., 2-8, T.-Szt-Miklós.

76. Oroszlámotól Ó-Bessenyo felé a j. h., 15-2, Ó-Béba 1/6, Oroszlámos 3/6, Majdán 1/6, Ó Bessenyo 1/6.

Tartoznak a török-kanizsai járási uti bizottság alá.

Nagy-szent-miklósi járás:

77. Ó Bessenyo—Nyerő, 11-4, Kis-Teremia 3/6, Nyerő 2/6, Ó Bessenyo 1/6.

78. Ó-Bessenyőtől—Oroszlámos felé a j. h., 5-7, Ó-Bessenyo.

79. Nyerőtől N.-Komlós felé a j. h., 2-9, N.-Teremia 3/6, Nákófalva 3/6.

80. Keglevichháza—Pusztá-Keresztur, 5-7, Csatád 3/6, Keglevichháza 2/6, Bolgártelep 1/6.

81. Keglevichháza—Ó-Bessenyo, 9-5, 2 Csanád.

82. Pusztá-Keresztur—Porgány, 4-5, Kis-Zombor.

83. N.-Szt-Miklós—N.-Komlós felé a j. h., 12-5, 2 N.-Szt-Miklós.

N.-Szt-Miklós—Egres felé a j. h., 5-0, 2 N.-Szt-Miklós, 4-6, Sárafalva 2/6.

85. Porgány—Kis-Zombor, 7-6, Kis-Zombor.

86. N.-Ósz, az állomás utig 2-6, N.-Ósz.

87. Kocsorhát—Pusztá - Keresztur, 9-0, Porgány 2/6, P.-Keresztur, 2/6, Kocsorhát 2/6.

88. Valkány—Mokrin felé a j. h., 4-7, Mokrin.

89. Valkány—Kocsorhát, 6-0, Valkány.

90. Ó-Bessenyo—N.-Szt-Miklós, 13-2, N.-Szt-Miklós 4/6, Ó-Bessenyo 2/6.

91. Ó-Bessenyo—Feketető felé a j. h., 6-2, Valkány.

Tartoznak a n.-szt.-miklósi járási uti bizottság alá.

Nagy-kikindai járás:

92. Basahid—N.-Bikács, 3-8, Nagy-Bikács 1/6, Basahid 5/6.

93. Basahidtól a török-becei megyei ut felé a j. h., 3-7 Basahid.

94. Basahidtól Torda felé a j. h., 2-9, Basahid.

95. N.-Bikácstól Kis-Bikács a j. h., 2-6, N.-Bikács 3/6, K.-Bikács 3/6.

96. Bocvár—Padé, 12-3, 2 Padé 3/6, N.-Kikinda 3/6.

97. Tisza-Hegyes—Mokrin, 15-2, T.-Hegyes 2/6, Szaján 2/6, Mokrin 2/6.

98. N.-Kikinda—Kis-Tószeg a j. h., 8-7, N.-Kikinda.

99. Mokrin—N.-Kikinda, 13-3, N.-Kikinda.

100. Mokrintól Valkány felé a j. h., 4-8, Mokrin.

101. Tisza-Hegyes—Bocvár, 7-6, T.-Hegyes 1/6, Bocvár 5/6.

102. Padétól Tisza - Szent - Miklós felé a j. h., 5-7, Tisza-Szent-Miklós.

103. Bocvár—Kárlova, 5-7, Kárlova. Tartoznak a n.-kikindai járási uti bizottság alá.

Török-becei járás:

104. T.-becsei megyei uttól Basahid felé a j. h., 6-8, Török-Becse.

105. T.-Becse—Kumán, 8-5, Török-Becse 2/6, Kumán 4/6.

106. Kis-Bikácstól Nagy-Bikács felé a j. h., 3-2, Beodra.

107. Kis-Bikács—Beodra, 4-7, Beodra 4/6, Kárlova 2/6.

108. Kumán-Tarras, 9-5, Melencze.

109. Tarrastól Elemér felé a j. h., 4-3, Tarras.

110. Tordától Basahid felé a j. h., 2-8, Torda.

111. Tordától Csősztelek felé a j. h., 3-1, Torda. Tartoznak a török-becei járási uti bizottság alá.

Perjámosi járás:

112. Bogárostól Csatád felé a j. h., 3-0, Bogáros

113. Bogárostól állam utig, 5-6, Pészak 2/6, Lovrin 4/6.

114. Egrestől Nagy-Szt-Miklós felé a j. h., 8-3, Egres 4/6, Szerb-Szent-Péter 2/6.

115. Szerb-Szent-Péter—Egres 8-5, Szt-Péter 2/6, Perjámos 4/6.

Tartoznak a perjámosi járási uti bizottság alá.

Alibunári járás:

116. Alibunártól Nagy-Margita felé a j. h., 14-7, Alibunár 4-6, Kevi-Szóllós 2/6.

117. Ferdinandfalvától Istvánvölgy felé a j. h., 7-2, Illanca 2-6, Dobricza 2-6, Margiticza 2/6.

118. Ferdinandfalvától Réva-Ujfalva felé a j. h., 18-5, Ferdinandfalva 2/6, Petrovoszelló 3/6, Dobricza 1/6.

119. Petrovoszellótól Lajosfalva felé a j. h., 13-2, Lajosfalva 3/6, Petrovoszelló 3/6.

120. Számostól Lajosfalva felé a j. h., 8-0, Petrovoszelló 3/6, Számos 3/6.

121. Számostól Jarkovacz felé a j. h., 1-6, Jarkovacz.

122. Számos—Dobricza, 4, Dobricza 3-6, Számos 3-6.

Tartoznak az alibunári járási uti bizottság alá.

Pancsovai járás:

123. Bórcától a Dunáig, 4, Bórcsa.
 124. Dolovától a megye határáig, 3·3, Dolova.
 125. Dolova—Réva-Ujfalu, 13·3, Dolova 5/6, R.-Ujfalu 1/6.
 126. Franczföldtől Pancsova megyei utig, 3·2, Franczföld.
 127. Glogon—Almás, 7·6, Glogon.
 128. Almástól a megye határáig, 5·0, Franczföld.
 129. Bárányostól a megye határáig, 7·8, Almás.
 130. Bárányos—Bórcsa, 9·5, Bárányos 2/6, Sztáresova 3/6, Hertelendfalva 1/6.
 131. Szeferintől Opoval felé a j. h., 2·9, Szeferin.
 132. Szeferin—Glogon, 3·8, Szeferin.
 133. R.-Ujfalutól Czrepája felé a j. h., 6·0, Czrepája.
 134. R.-Ujfalutól Ferdinand felé a j. h., 12·7, Réva-Ujfalu.
 135. R.-Ujfalutól Lajosfalva felé a j. h., 5·0, Lajosfalva.
 136. Pancsova város határától Bavanistye felé a megye határáig, 6·0, Staresova.
 Tartoznak a pancsovai járási uti bizottság alá.

Párdányi járás:

137. M.-Ittebetől M.-Czernya felé a j. h., 6·0, M.-Ittebe.
 138. Szerb-Ittebetől Istvánföld felé a j. h., 11·0, Istvánföld 2/6, Szerb-Ittebe 4/6.
 139. Szerb-Ittebetől Szerb-Czernya felé a j. h., 8·5, Szerb-Ittebe 2/6, 2 Torák 4/6.
 140. Ó-Tetekről Öregfalu felé a j. h., 0·2, Ó-Telek.
 141. Ó-Telek—Párdány 9·5, Ó-Telek 3/6, 2 Párdány 3/6.
 142. Párdánytól Katalinfalva felé a j. h., 4·2, 2 Párdány 3/6, Szerb-Ittebe 3/6.
 143. Szerb-Szt-Márton—Ujpécs 7·6, 2 Szt-Márton 2/6, Ujpécs 4/6.
 144. Szb-Szt-Márton—Párdány 17·1, Szerb-Szt-Márton 1/10, Ivánda 2/10, Fény 3/10, Gyülvész 2/10, 2 Párdány 2/10.
 Tartoznak a párdányi járási uti bizottság alá.

Antalfalvi járás:

145. Antalfalva—Toront.-Vásárhely, 4·8, Tor.-Vásárhely 5/6, Antalfalva 1/6.
 146. Antalfalva—Lajosfalva, 8·5, Antalfalva.
 147. Baránda - Opoval, 4·7, Opoval.
 148. Baránda—Antalfalva, 11·, Baránda 3/6, T.-Sziget 3/6.
 149. Tor.-Vásárhely—Czrepája, 7·6, Czrepája 3/6, T.-Vásárhely 3/6.
 150. Farkasdtól Perlasz felé a j. h., 6·1, Perlasz 3/6, Farkasd 3/6.
 151. Idvortól Écska felé a j. h., 2·1, Idvor.
 152. Idvor—Tor. Vásárhely, 17·1, Tor.-Vásárhely 5/10, Antalfalva 2/10, T.-Sziget 2/10.
 153. Czrepájától Réva-Ujfalu felé a j. h., 5·4, Czrepája 3/6, R.-Ujfalu 3/6.
 154. Csentaól Perlasz felé a j. h., 8·0, Csenta 4/6, Perlasz 2/6.
 155. Csenta—Baránda, 6·5, Baránda 2/6, Csenta 4/6.
 156. Lajosfalvától Számos felé a j. h., 1·5, Számos.
 157. Lajosfalvától Petrovoszellő felé a j. h., 5·6, Lajosfalva.
 158. Lajosfalvától Réva-Ujfalu felé a j. h., 8·2, Czrepája 4/5, Lajosfalva 2/6.
 159. Jarkovácztól Számos felé a j. h., 6·0, Jarkovác.
 160. Opovalól Szeferin felé a j. h., 4·6, Opoval.
 161. Ozora—Jarkovác, 13·3, Ozora.
 162. Ozora—Idvor, 9·5, Ozora.
 163. Jarkovácztól Szécsán felé a j. h., 1·0, Jarkovác.
 Tartozik az antalfalvai járási uti bizottság alá.
 Jegyzék: Az előforduló j. h. rövidítések „járás határáig“ jelentik.
 Nagy-Becskerek, 1890 decz. 27.
 Rónay, kir. tanácsos, alispán.

45747. szám 1890.

Az izraeliták között hitközségi életükben felmerülő vitás ügyek elintézése.
 Valamennyi járás főszolgabirójának és N.-Becskerek város polgármesterének.
 Az izraelita községek ügyeinek és az anyakönyvi ügyhez való viszonyuknak szabályozása tárgyában 1888. évi július 1-én 21616. sz. a. kelt rendeletem kapcsán közölt 1888 jun. 21-én

1191. eln. szám alatt kiadott ministeri szabályrendelet végpontja szerint az izraeliták között hitközségi életükben felmerült vitás ügyek elintézése — ha az illető felek magukat a hitfelekezeti választott bíróságnak alávetni nem akarták — a közigazgatási hatóság foruma elé tartozóknak nyilvánítottak, vagyis a felek tetszésétől tétetett függővé, hogy ily ügyekben az autonom felekezeti választott bíróság vagy a közigazgatási hatóság legyen-e illetékes.
 Az izraelita orthodox hitközségek kívánságára a nm. vallás- és közoktatásügyi minister ur f. évi nov. 10-én 2098. sz. rendeletével elrendelte, hogy az ő felsége által szentesített és az 1871 nov. 15-én 26915. sz. alatt kelt körrendelettel közölt orthodox szervező szabályzat értelmében, kizárólag az orthodox hitközségekben felmerülő vitás ügyek a közvetítő bizottság közbenjárása mellett alakított autonom választott bíróság által intéztessenek ezentul el: a közigazgatási hatóság ennél fogva a hivatolt 1191. eln. sz. szabályrendelet végpontja szerint csupán akkor illetékes ily ügyekben eljárni, ha azok egyfelől orthodox, másfelől pedig congressusi vagy status quo ante alapon szervezett hitközségek közt fordulnak elő.

A jelen rendelet következtében az 1888. évi 1191. eln. sz. szabályrendelet végpontja csakis annyiban szenved változást, a mennyiben a választott bíróság az orthodox hitközségek belügyeinek elintézésére mindenkor illetékesnek mondatik ki, holott eddig csakis akkor volt illetékes forum, ha az illető felek magukat a választott bíróságnak alávetették, de az administratio egyöntetűségét meg nem zavarja, mert az kizárólag és egyedül az orthodox hitközségek belügyeire vonatkozik és a más szervezettel bíró hitközségek ügyei érintetlenül hagyatnak az illetékesség tekintetében.

Erről czímet mihez tartás végett azzal értesitem, hogy előforduló esetekben az orthodox hitközségeket vagy azok tagjait panaszaiikkal az illetékes felekezeti választott bíróság foruma elé utasítsa.

Nagy-Becskerek, 1890 nov. 25.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

